

# Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina . . . . . Lir 3.000

Letna naročnina . . . . . » 6.000

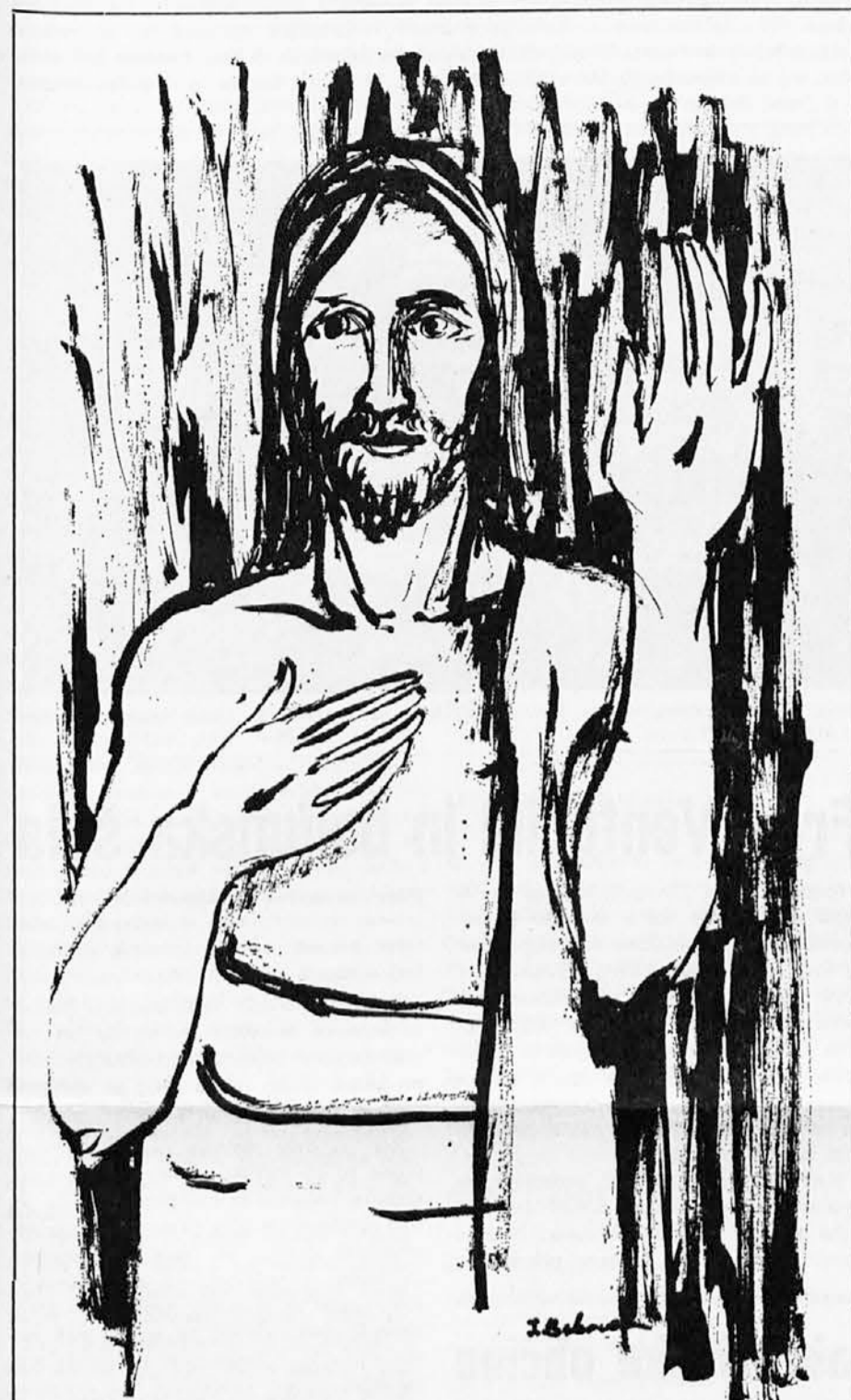
Letna inozemstvo . . . . . » 8.000

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 16 (1398)

Gorica - četrtek, 15. aprila 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150



Prižnice ali amboni ne stojijo samo v cerkvah. Postavljene so sredi vernih domov, kjer družinski očetje in matere razlagajo svojim otrokom ob blagoslovljenih velikonočnih jedilih Kristusovo zmago nad smrtjo. Postavljene so visoko v zvonik, odkoder domači zvonovi oznanjajo, da je Kristus res vstal in da moramo z njim vstati tudi mi. Postavljene so na kor in med zbor vernega ljudstva, ki te dni veselo prepeva Alelujo. Postavljene so ob bolniško posteljo, kjer plemenita strežnica briše umirajočemu mrzel pot s čela, duhovnik pa mu govori, da je Kristus smrti vzelo ostro želo, da se življenje tudi po smrti nadaljuje, saj s Kristusom stopamo iz smrti v večno življenje.

Naj bo tudi naše velikonočno voščilo tak skromen ambon, ki naj nas spominja, da smo s Kristusom po krstu umrli grehu in s Kristusom vstali k novemu življenju. Iščimo torej to, kar je zgoraj, da se uresniči naše krščansko upanje. To misel izrekata za praznik Gospodovega in našega vstajenja naročnikom, podpornikom, sodelavcem in bralcem doma in po svetu

UREDNIŠTVO IN UPRAVA  
»KATOLISKEGA GLASA«

## Kristus v zgodovini

O Kristusu nam ne poročajo samo krščanski viri, ampak razmeroma veliko tudi judovski in poganski. Najstarejše poročilo, ki ga doslej poznamo, nam je napisal **Jožef Flavij** (37-97), ki je bil rojen v Jeruzalemu in je poznal krščansko občino. V svojem delu »Judovske starine« piše o Kristusu na dveh mestih. Eno se dobesedno glasi:

»Tisti čas je živel Jezus, modri mož. Delal je čudežne stvari. Mnoge Jude in pogane je s tem pritegnil in ko ga je na obtožbo naših odličnih mož kaznoval Pilat s smrtjo na križu, ga tisti, ki so ga prej ljubili, niso pozabili. Se danes ni prenehal rod onih, ki se po njem imenujejo kristjani.«

Tudi najstarejši del judovskega talmudskega izročila govori o Jezusu: o njegovih uspehih pri ljudstvu zaradi »čarovnih stvari«, o njegovi smrti na križu na predvečer velike noči itd.

**Plinij mlajši** (62-114), rimski namestnik v Bitiniji in Mali Aziji, je pisal cesarju Trajanu. V pismu je prosil cesarja za navodila, kako naj ravna s kristjani, ki so v njegovi pokrajini postali zelo številni: »Zbirajo se na določen dan pred sončnim zahodom in častijo s pesmijo Kristusa kot svojega Boga... To verstvo se je razširilo na dolgo in široko, ne samo v vaseh in mestih, ampak tudi po skoraj praznih predelih.«

**Tacij** (55-120) govori v svojih »letopisih« tudi o kristjanih, ko opisuje požar Rima (64): »Da bi odstranil govorice (da je Rim sam zažgal), je Neron iznašel krivice in jih dal mučiti po izbranih mukah, ki so bili prišli zaradi svoje odvratnosti na slab glas in jih je množica nazivala kristjane. To ime izhaja od Kristusa, za čigar smrt odgovarja namestnik Poncij Pilat pod cesarjem Tiberijem. Na prvi pogled je bila ta vraževera zatratna, pa je zopet izbruhnila, ne le v Judeji, odkoder to slabo izhaja, ampak tudi v Rimu.«

Če bi imeli na voljo samo te poganske vire, bi zadostovalo, da bi vedeli, da je Kristus res živel v Judeji, da je delal čudežne stvari in učil ljudstvo; da je bil usmrčen na ukaz Poncija Pilata; da je okoli leta 50 obstajala v Rimu Jezusova skupnost; in končno, da se je ta skupnost v času Nerona širila in bila hudo preganjana. To je malo, obenem pa tudi veliko.

Najstarejši viri, ki jih imamo, so pisma apostola Pavla. Pisal jih je številnim krščanskim ob-

činam v letih 51 do 67, ko je misijonaril. Prvo pismo Solunčanom, drugo Galačanom, tretje Korinčanom, četrto Rimljanom. Ta osebno napisana Pavlova pisma danes niso v zgodovinskih krogih nikjer sporna. Pa tudi pristnost drugih pismem je danes skoraj že povsod priznana.

Pavel se v teh pismih vedno znova sklicuje na Kristusovo vstajenje in na različna prikazovanja Vstalega, opisuje ponoven prihod Kristusa k sodbi živih in mrtvih: Pavel poroča tudi o mnogih navedbah apostolov, o njih poslanstvu, o Jezusovem uboštvo, o postavitvi svete Evharistije, o prostovoljni smrti Jezusa.

Najbolj živo sliko o Jezusu nam pa dajejo štirje evangeliji. Apostola Janez in Matej sta napisala za svoje krščanske občine »evangelij« (blagovest) kot očividca. Marko je napisal svoj evangelij na željo rimske občine, ker je bil stalni spremljevalec Petra in je njegove pridige vedno poslušal. Luka pa je bil spremljevalec Pavlov. Pisci teh evangelijev in pisem so bili možje, ki so šli za svoje pričevanje tudi v smrt. Verovali so besedam božjega Učenika, da kdor izgubi življenje zaradi Kristusa, ga bo prejel nazaj v večnosti.

## „On je živ“

Velika noč, nam kristjanom največji praznik, vsem ljudem dobre volje pa največji simbol: ljubezen je močnejša kot hudobija, in življenje močnejše kot smrt. Ne rodimo se v senci vseprisotnega Nesmisla, ne rastemo, ne delamo in ne gradimo sebe, sveta in družbe za končni Nič; vse se razvija in steka v Polnost, v Boga. Kristusova smrt in vstajenje nam je poročilo in pot.

Velika noč je predvsem resničnost. Vsa pretresljiva simbolika križa in vzvišena simbolika luči in vstajenja je zgrajena na zgodovinski resnici. Jezus iz Nazareta, ta dobri človek, je zares umrl, strašne smrti, ki je povsem očitna. In prav tako je res spet prišel med svoje živ, spremenjen, poveljčan, nov človek. To je na vse možne načine izpričano dejstvo. Videli so ga, se ga dotikali, z njim govorili, hodili in jedli, na različnih krajih in ob vsaki dnevni uri. Bistvene duševne spremembe učencev, skladnost oznanjevanja širom po svetu, vztrajnost v tolikih preskušnjah in mučeništvih, povsem novo razmerje do življenja, do vere, naroda in sveta, vsaka stvar zase in vse skupaj so pač ena sama velika priča, tudi danes trdna in živa: Kristus je vstal, zares je vstal.

Velika noč je izpolnjena obljuba in rojstvo novega božjega ljudstva, Jahve, Bog, je rekel Abrahamu, da bo oče velike množice, številne, kot je zvezd na nebu. To je bil smisel vsih obljub in vseh žrtev izvoljenega ljudstva. Gospod je rekel, da bo povzdignjen vse pritegnil k sebi. Zato se je Cerkev nujno razširila v vse kraje in kulture in nič je ne more zaustaviti. Veliki petek in velika noč sta naše rojstvo in tu je naša skrivnost.

Velika noč je zlasti tudi veselje, trdnost in mir duha. Tega ne morejo dovolj izraziti doneče pesmi in vzkliki aleluje ne prijateljska voščila in obiski ter velikonočne dobrote in slovesnosti, ker prevzema srce in dušo do dna. Kristus je z vstajenjem dokončno potrdil svojo resničnost, Bog nas je v njem zares obiskal, postal naš Emanuel, sopotnik in prijatelj, Bog z nami. Kristus je zares Bog in ljudje smo božji otroci, poklicani k pobožanstvenju.

Velika noč pa je tudi veliko naročilo. Krščeni smo v Kristusovo smrt in prešli smo z njim v vstajenje. Greh nam ne sme več gospodovati, svet nas ne sme zvabiti; trpljenje in smrt ne do konca zbežati in preplašiti — z vsem tem računamo. Vladati nam mora zakon svobode, ljubezni in edinosti, samo to je vredno Kristusa in kristjanov.

Velika noč je končno trdno poročilo. Mi ljubimo svojo domovino in skupaj z vsemi ljudmi gradimo svet pravičnosti, spoštovanja in blaginje vseh in vsakogar. To moramo, to je evangelijski zakon. A obenem potujemo v dom večnega Sonca in Sreče, kjer je sedaj Kristus z Očetom. V Svetem Duhu smo zato združeni kot bratje in sestre v Cerkev, ki nam je kot Marija mati in učiteljica. Kristus nam je to z vstajenjem in slavnim vnebohodom nepreklicno potrdil.

Ni bilo bolj neverjetnega in manj pričakovane kliče: »Živ je!« »Živi! On je živ!« Nihče ni mogel in hotel tega verjeti, a prisilil jih je s svojim življenjem. Začudenje se je spremenilo v veselje in moč, ki nima meje. Pri drugih pa v strah. A brez potrebe, Kristus je vsem le prijatelj, tudi tistim, ki so ga zavrgli ali križali, v srcu ali na lesu. Kristus živi, pri Očetu in v svetu, v nas in med nami samo za ljubezen, dobroto, resnico.

»On je živ.« Laž, goljufija in hudobija, ki so duhovna smrt, se ga boje, mi vsi pa se ga veselimo. Živi Kristus je življenje.

## Protestna demonstracija koroških Slovencev v Celovcu

Okoli štiritisoč ljudi se je v petek 9. aprila popoldne udeležilo v Celovcu protestne demonstracije Solidarnostnega komiteja za pravice koroških Slovencev. Protestni sprevod, v katerem je bilo ogromno mladine, se je odvijal po glavnih mestnih ulicah in se po dveh urah zaključil na Starem trgu.

Tu so spregovorili predstavniki različnih organizacij, ki so vključene v Solidarnostni komitej. Od Slovencev je govoril Feliks Wieser, ki je med drugim pozval Jugoslavijo, naj vendar koroškim Slovincem preki mednarodnih organov pomaga.

Ob koncu so prisotni z navdušenjem sprejeli resolucijo, ki so jo poslali avstrijski vladi, strankam in parlamentu. Resolucija poziva avstrijsko zvezno vlado, da opusti preštevavanje posebne vrste ter izpolni 7. člen državne pogodbe brez

ugotavljanja manjšine na celotnem dvojezičnem območju Koroške.

Demonstracijo so na mestnih pločnikih z gnevom spremljali nemški šovinisti, ki so demonstrante žalili in tudi pljuvali. Na trgu, kjer se je veličastna manifestacija zaključila, je skupina neonacistov z življenjskim in kričanjem skušala motiti njen potek, a je pri tem klavrno propadla.

Demonstracije so se udeležili zastopniki iz Slovenije in iz zamejstva, med njimi delegacija deželne Slovenske skupnosti, v kateri so bili Drago Štoka, Antek Terčon in Lojze Tul. Ob zaključku demonstracije je osrednji tajnik NSKS Filip Warasch dejal:

»Z današnjo manifestacijo je dosegla borba koroških Slovencev in nemških demokratov, ki z nami sodalizirajo proti ugotavljanju manjšine, svoj višek. Še je

čas, da avstrijske stranke popravijo napačno pojmovanje demokracije in manjšinske zaščite. Koroški Slovenci ne bomo odnehali in bomo, če bo vlada vztrajala pri dosedanjih načrtih, tudi znali preprečiti ugotavljanje manjšine. Predvsem pa smo veseli in zadovoljni, da čutijo z nami vsi Slovenci, v Trstu, Gorici in v videmski pokrajini ter v matični domovini.«

Mi pravimo le: vztrajajte, koroški Slovenci, ker vodite pravičen boj, ki ni samo vaš, ampak tudi naš skupen boj.

★

**BENETKE.** - V samostanu na otoku sv. Jurija so pred kratkim našli dokumentiran delec Jezusovega križa. Iz dveh najdenih listin iz leta 1620 in 1689 je jasno razvidno, da je tedanji papež Pavel V. podaril beneškemu dožu Marinu Grimaniu to relikvijo.

## tržaške novice



### Nagrada Vstajenje 1976

Komisija literarne nagrade »Vstajenje«, ki jo sestavljajo prof. Zorko Harej, prof. Martin Jevnikar, dr. Anton Kacin, pesnica Ljubka Sorli in prof. Zora Tavčar, se je sestala 9. aprila 1976 v Trstu in podelila literarno nagrado »Vstajenje« za leto 1975 pisatelju Andreju Kobalu za knjigi spominov *Svetovni popotnik pripoveduje*, ki sta izšli pri Goriški Mohorjevi družbi leta 1975 in 1976.

Komisija je takole utemeljila svojo odločitev: Avtor opisuje svojo življenjsko pot, ki ga je peljala iz njegovega rojstnega kraja Cerka v goriško gimnazijo, v prvo svetovno vojno, v Slovenijo in 1921 v ZDA. Tam se je takoj vključil v časnikarstvo in slovensko prosvetno življenje, dokončal univerzo, postal vseučiliški profesor in vodilni ameriški psiholog za poklicno usmerjevanje. Med drugo svetovno vojno je stopil v državno službo v Washingtonu ter se udeležil vojne kot častnik v Afriki in Italiji, po vojni pa je bil član ameriške vojaške misije v Bolgariji. Nadalje je bil član ameriških misij na Japonskem, na Koreji, v Indiji in Pakistanu. Vse to svoje življenje opisuje nazorno, zanimivo, duhovito in s pravim pisateljskim čutom. Zato je knjiga učinkovito pričevanje o vzponu vztrajnega in zavednega slovenskega človeka, hkrati pa tudi umetniško dejanje.

Denar za nagrado je poklonila Hranilnica in posojilnica na Opčinah. Svečana podelitev nagrade bo 26. aprila 1976 ob 10.15 na sedežu Društva slovenskih izobražencev v ul. Donizetti 3 v Trstu.

### Tabor ob stoletnici Cankarjevega rojstva

Slovenska prosveta in župnijski domovi na Tržaškem pripravljajo ob stoletnici Cankarjevega rojstva tabor s kulturnim sporedom in družabnim srečanjem. V ta namen so se predstavniški organizacij že dvakrat sestali in določili potek manifestacije. Prireditelj bo 9. maja, to je na predvečer Cankarjeve obletnice, na vrtu Finžgarjevega doma na Opčinah.

### Rock-opera »GUBEC-BEG« v Trstu

Zagrebško gledališče Komedija je v preteklem tednu trikrat izvajalo rock-opero »GUBEC-BEG« v gledališču Rossetti v Trstu. Vse tri predstave so bile odlično obiskane in kar je več, odlično izvedene. Kaj bodo rekli poklicni kritiki, tega še ne vemo, vsekakor je celo italijanski tržaškavi dnevnik zelo pozitivno in nepričakovano veliko pisal o tej veličastni in v vsakem oziru izredni operi.

Zelo verjetno bi zapisal manj, če bi prišla Komedija iz Ljubljane in če bi opero izvajali v Kulturnem domu.

Rock-opera je delo treh glasbenih umetnikov: Krajač besedilo, Metikoša glasba, Prohaska orkestracija. Vsebinska: veliki kmečki upor iz leta 1573, ko je Matija Gubec iz Stubice blizu Varaždina s Hrvatimi in Slovenci vstal proti tedanjim fevdalci, a je bil upor kmalu zatrt; vsi odgovorni so bili kruto kaznovani, najboljši Matija Gubec, ki so ga v Zagrebu kronali z razbeljeno krono kot hrvaškega kralja in nato sežgali. Kraj smrti je danes zaznamovan v tlaku pred cerkvijo sv. Marka v Zagrebu, kakor v Firencah kraj nasilne smrti znanega Savonarole.

Ko človek gleda to žalostno zgodovino iz sive davnine, skoro ne more razumeti, kako so mogli razni umetniki to zahtevno delo ustvariti in podati v modernem ritmu. Verjetno ni večje in bolj uspešne moderne opere kakor je ta slovenska »GUBEC-BEG«. Zato tudi ne preseneča, da je ta opera doživela v enem letu blizu 70 predstav v Zagrebu in da se veliki zbor 230 sodelujočih sedaj odpravlja na turnejo v Sev. Ameriko.

Prav gotovo zasluži opera svetovno pozornost zaradi vsebine, obdelave in izvajanja. Naš radio Trst A je prav povedal, da gre za delo mednarodnih razmerij. Nekateri zborni nastopi kakor zlasti melodije solistov (tu mislimo na nepozabno Ave Maria sopranistke Josipe Lisac) dosega vrh glasbene ustvarjalnosti vseh časov. - m. z.

### Širši sestanek za poimenovanje škedenjske šole

V sredo 31. marca se je sestel v Domu odbor za poimenovanje škedenjske šole ter sprejel štiri kandidatna imena z življenjepisom posameznikov. Sklenjeno je bilo, naj dokončno ime sprejmejo domačini z glasovanjem.

Zato so vabljeni vsi bivši učenci škedenjske šole in vsi zavedni Škedenjci, ki želijo dvig naše šole, naj se udeležijo glasovanja. Udeleženci bodo dobili listek, na katerem bodo zapisana štiri kandidatna imena. Vsak bo podčrtal ali zaznamoval tisto ime, po katerem želi, da bi se imenovala škedenjska šola.

Skupno zborovanje bo v sredo 21. aprila ob 20. uri v Domu Jakoba Ukmarja. Na seji bodo najprej poverjeniki prebrali življenjepis kandidatov, sledila bo debata ali potrebna pojasnitev, nato bo glasovanje. Ze isti večer bo znano izvoljeno ime. Priporočamo polno udeležbo.

### Cankarjeva proslava v Mačkoljah

Kot napovedano na občnem zboru, je PD Mačkolje priredilo v soboto 3. aprila Cankarjevo proslavo, na kateri so nastopili otroški pevski zbor, govornik, recitatorji ter glasbeni ansambel Explorer 74. Za to priložnost je bila dvorana v župnijskem domu očitno premajhna, da bi lahko udobno sprejela vse domače udeležence ter nekatere goste iz sosednjih vasi.

Pisani in bogati spored je pričel otroški pevski zbor »Slovenski šopek«, ki je pod vodstvom Ljube Smotlak navdušeno zapel več pesmi, ki so vsem zelo ugajale. Priložnostni govor je imel predsednik društva Danijel Novak, ki je poudaril pomen proslavljanja naših velikih mož, med katere nedvomno spada naš največji pisatelj Ivan Cankar, katerega stoletnico rojstva letos slavimo. Rodil se je namreč 10. maja 1876, umrl pa leta 1918. Orisal je njegovo težko življenje in pisateljsko ustvarjanje, njegovo veliko vero v boljše bodočnost slovenskega naroda ter neizprušni boj pisatelja proti vsem krivicam.

Učenci nižjih in višjih srednjih šol (Daria Smotlak, Robert Smotlak, Leticija Zobin, Otilija Strajn in David Stepančič) so podali izbrane odlomke iz Cankarjevih del od Enajste šole pod mostom do Očenaša hlapca Jerneja. Nastopila sta tudi harmonikarja Marino Zobin in David Stepančič.

Sledil je nastop domačega pevskega zbora, ki je pod vodstvom Dušana Jakomina zapel štiri pesmi, ter barvni diapozitivni ob glasbeni in govorniki spremljavi iz teme Cankar in njegov dom, med katerim smo se v duhu preselili na Vrhniko in Cankarjev Klanec.

Nastopil je še mladinski ansambel Explorer 74 od Sv. Ivana v Trstu, ki je s svojim koncertom narodnih in modernih skladb lepo zaključil prireditev ob splošnem zadovoljstvu vseh prisotnih. Prijetno razpoloženje se je v dvorani nadaljevalo tudi po kulturnem sporedu.

Prireditelji proslave se vsem nastopajočim in sodelujočim iskreno zahvaljujejo za sodelovanje ter številnemu občinstvu za izkazano pozornost.

### Poimenovanje slovenske šole v Sosljanu

Kot je bilo najavljeno pa radiu Trst A in pri dveh nedeljskih mašah v Sosljanu, je bil tu 31. marca sestanek vaščanov iz Sosljana in Vižovelj za poimenovanje domače šole po vzornem slovenskem kulturniku. Od vseh predlaganih imen je zbudilo pozornost tisto, ki je z velikimi črkami zapisano v naši literarni zgodovini, namreč prof. dr. Karla Štreklja, rojenega v Gorjanskem pri Komnu 24. februarja 1859 in ga je predlagal Slavko Tuta.

Kras je ponosen na svojega sina, ki je znanstveno posegel v narečno bogastvo in znal posredovati izven meja takrat zaslužnjene Slovenije. Med drugim je bil Karel Štreklj dopisni član Češkoslovaškega narodopisnega muzeja v Pragi, Carske akademije znanosti v Petrogradu in Kraljevske srbske akademije v Beogradu.

Toda če je kot jezikoslovec dal svoj veliki doprinos leksiki in etimologiji, pa smo mi Slovenci še posebno hvaležni za štiri knjige »Slovenskih narodnih pesmi«, kjer je Štreklj na 3390 straneh s 142 stranmi uvodov zbral kar 8300 pesmi, pri-povedk, pravljic, bajk, pregovorov, vraz in celo psovok poleg 400 hrvaških pesmi, ki se tudi zlivajo v to zakladnico, ki je ne premore vsak narod.

Glonanju gre zasluga, da je po smrti velikega sina naše dežele uredil polovico zadnje knjige, kajti 7. julija 1912 je odpovedalo srce Karlu Štreklju, za večno pa je zaživel v naši kulturni zgodovini.

Na sestanku so vaščani predlagali ustanovitev organizacijskega odbora, nabiranje sredstev in tudi, da bi ob slovesnosti na vabilo prisostvovala šolska mladina iz Gorjanskega.

## VELIKONOČNA

*Aleluja — svet se zbuja, Kristus vstaja, vse preraja, vse pregrinja v cvet, zelenje, več ne rani se stopinja, dovršeno je trpljenje, razglašeno odrešenje: Človek, vstani — Aleluja.*

*Aleluja — luči struja dni zaliva, zlata griva mlade zarje prežarila je viharje, razpršila temé vladarje.*

*Jagnje sveto zmagovito, Jagnje sveto neumrljivo gre pred nami v Galilejo, vsak se zdrami in poj z nami Aleluja, Aleluja.*

Niko Kotnik

### Sestanek za poimenovanje šole pri Sv. Ani

Odbor Združenja staršev pri Sv. Ani je sklical v četrtek 1. aprila sejo za posvet o poimenovanju šole. K tej šoli težijo predvsem Kolonkovec in Sv. Ana. Dejstvo pa, da vozi semkaj šolarje poseben avtobus, pomeni, da so ti otroci precej oddaljeni od šolskega poslopja. V tem okraju pa ni nobene slovenske organizacije ali kulturnega središča, kjer bi se zbirali domačini. Zato je sklenil odbor, da se zbere v gostilni.

Pri tem posvetovanju so se prisotni odločili za štiri imena: Bazoviške žrtve, Breda Šček, Perelo in Rižarna. Prihodnja seja bo v gostilni »pri Škabarju« ob 20.30. Na dnevnem redu bo referat o posameznih kandidatnih imenih in nadaljnja priprava za širši sestanek.

Vsi domačini so vabljeni, da kakorkoli sodelujejo pri tem odboru. Poimenovanje šole ni samo sebi namen, temveč je lepa priložnost, da vsi skupno kaj več naredimo za našo šolo. Šola pa pomeni našo bodočnost.

## Občinski proračun nabrežinske občine

Svet Slovenske skupnosti je na svoji seji 30. marca poleg drugih problemov razpravjal o političnem stanju v devinsko-nabrežinski občini, ki jo upravlja manjšinski odbor KPI in PSI. Ker ta ne razpolaga z absolutno večino v občinskem svetu, se je postavilo vprašanje, kako naj se omogoči odobritev finančnega proračuna, da bo lahko uprava živila naprej, kajti v nasprotnem primeru bi prišlo do imenovanja komisarske uprave, od katere kot Slovenci v tem političnem trenutku nimamo pričakovati nikakršnega razumevanja za naše probleme.

Krajevna sekcija Slovenske skupnosti je 22. marca sklical sestanek svojih članov, da se izrečejo o zadržanju njenih predstavnikov v občinskem svetu. Po daljši in živahni razpravi so udeleženci sprejeli naslednjo resolucijo: »Člani sekcije Slovenske skupnosti devinsko-nabrežinske občine so po temeljiti razpravi o položaju v občini in po poročilih svojih občinskih svetovalcev o osnutku občinskega proračuna za leto 1976 sklenili poveriti nalogo svojima občinskima svetovalcema, naj s svojim ravnanjem v občinskem svetu omogočita odobritev letošnjega proračuna.«

Skladno s temi smernicami je svetovalec Antek Terčon v glasovalni izjavi med drugim dejal, da se Slovenska skupnost zaveda, da v občini ni trenutno nobene druge možnosti upravljanja. Sedanja uprava je v večji meri domača, zato jo bodo podprli itako, da bodo glasovali za proračun.

»Iz tega pa še ne smemo delati kakih političnih zaključkov — je nadaljeval svetovalec Terčon, — češ da je Slovenska skupnost spremenila svojo politično linijo, katero bo lahko spremenil le njen pokrajinski občni zbor. V našem primeru bosta naša svetovalca glasovala v skladu s sklepom krajevne sekcije, da se omogoči nadaljnje življenje sedanje uprave, kajti v nasprotnem primeru bi pretela nevamost komisarskega.«

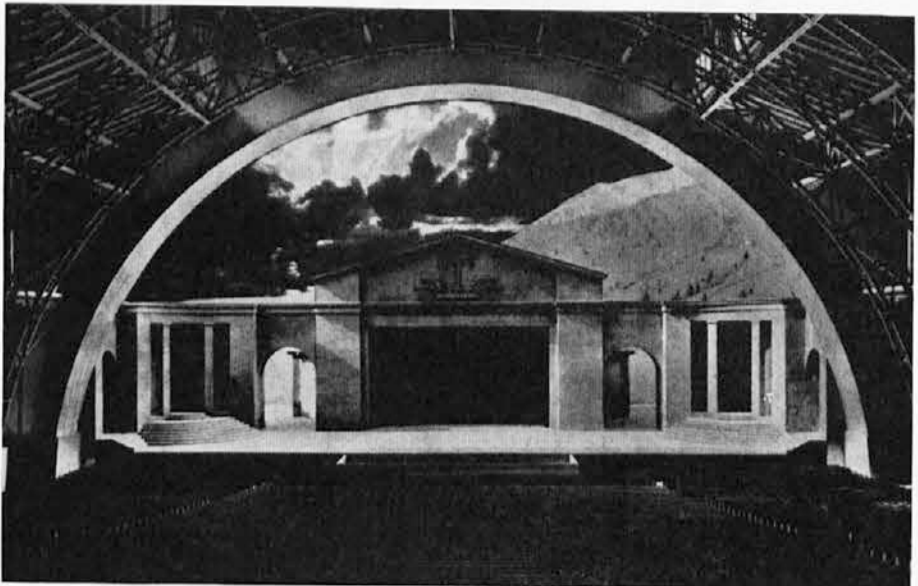
## ZAKONSKA LJUBEZEN

Krščanski zakonci — pravijo škofje v svojem dokumentu o zakonu in družini — doživljajo medsebojno ljubezen na svojstven način ne kot posamezniki, pač pa kot dvojica.

Vež, ki družijo moža in ženo, ju napravljata »eno telo« in je po zakramentu svetega zakona podoba in obnova vezi med božjo in človeško naravo v Kristusu. Zato se krščanska zakonca ne dopolnjujeta le kot mož in žena, tudi ju ne veže le volja po skupnem življenju, ampak je vir njune ljubezni globlji: temelji v vezi med Kristusom in Cerkvijo in ker je Kristus učlovečena druga božja oseba v sami sv. Trojici.

Zato krščanski zakonci vse višje in plemeniteje doživljajo svojo ljubezen v skupnem vsakdanjem življenju in najdejo prav v njej izredno pomoč, da lažje prenašajo težave, ki jih na njihovo skupno življenjsko pot siplje vsakdanjost.

Tako globlje pojmovanje zakona med možem in ženo ustvarja polnost ljubezni v vseh ozirih. Zakramentalna milost ju stalno spremlja, da lahko živita po božjih postavah, očistuje njuno ljubezen, združuje v skladno enoto duhovne, čustvene in telesne vrednote. Med njima gradi iskreno svojstveno prijateljstvo, ki ju napravljata enega duha in enega srca. Veže ju v zvesti in neločljivi ljubezni, da se osebno spopolnjujeta in raste v osebnih in družabnih krepostih. Njuna ljubezen je plodovita, saj se zavedata, da sta v službi življenja, ki bogati Cerkev in človeško družbo.



Oder v Oberammergau na Bavarskem, kjer se uprizarjajo znane pasijonske igre

## Fran Venturini in boljunska šola

Naglo se bliža 25. april, ki smo ga izbrali za dan, ko bomo slovesno poimenovali našo šolo po domačemu, glasbeniku in kulturnem delavcu Franu Venturiniju.

Ob tej priložnosti bo na šolskem dvorišču odkritje skladateljevega doprsnega kipa, ki ga je izdelal akademski kipar Francé Gorše. Učiteljstvo, starši in boljunski vaščani sploh smo kiparju Goršetu iskreno hvaležni, da je rad in po nizki ceni izdelal to umetnino.

Načrt za spomenik ter podstavek za bronasto doprsje Frana Venturinija je izdelal arhitekt Marino Kokorovec. Za lepo delo, za katero so se brez pomislekov

pozitivno izrekli vsi, ki sodelujejo pri pripravah na slovesnost, moramo biti arhitektu hvaležni tudi zato, ker je velikodušno odklonil vsako plačilo.

Za gradbena dela skrbi podjetje Benčić iz Boljuna in trdno upamo, da bo vse pravočasno in natančno izdelano, saj kaže podjetnik veliko dobre volje in ljubezni do tega dela.

Ker pa brez denarja ne gre, je bilo nujno že ob začetku priprav organizirati denarne nabirke. Iz časopisnih poročil je bilo razvidno, da so v to skupno blagajno prispevali najprej vsi člani medzarednega sveta in sodelavci za poimenovanje šole, nakar se je vršila nabirka po vasi; slednjič smo zaposlili za pomoč tudi razna podjetja. S primernim denarnim prispevkom se nas je spomnil tudi Republiški komite za vzgojo in izobraževanje v Ljubljani.

Slovesnost poimenovanja, ki bo v nedeljo 25. aprila ob 15. uri, bo povezana s primernim kulturnim programom. Venturinijeve pesmi bodo peli mešani zbor France Prešeren iz Boljuna, moški zbor Fran Venturini od Domja in otroški zbor boljunske šole; venček Venturinijevih skladb pa bodo podali harmonikarji glasbene šole Mladinskega doma - Boljunc. Pesmi, ki jih je zložila o Venturiniju narčna pesnica Marija Mijot, pa bo sama recitala.

Velik prispevek h kulturnemu programu bo razstava Venturinijeve glasbene zapuščine, fotografij in časopisnih člankov, ki se nanašajo na tega priljubljenega domačega glasbenika. Skrb za razstavo ima ga. Magda Maver, ki zbira material predvsem s pomočjo odseka za zgodovino Narodne in študijske knjižnice v Trstu. Razstavo bodo popostrili tudi pismeni in likovni izdelki boljunskih učencev.

bi obe zbornici pred razpustom sprejeli nov zakon o »skrčenju volivnega boja«. Od dneva razpisa volitev do zaključka volivnega boja naj bi minilo namesto sedanjih treh mesecev le 40 dni. Vrstni red strankarskih simbolov naj bi določili z žrebom. Volitve same naj bi trajale le en sam dan. V torek 13. aprila je zbornica ta predlog deloma osvojila. Volivni boj bo trajal 45 dni, volitve pa dva dni kot doslej.

■ Hud požar je deloma uničil tovarno Motta v Milanu. Škoda gre v milijarde. Obstaja sum, da je bil požar podtaknjen.

■ Ob napadu na pravosodno ministrstvo v Rimu je bil ubit s strani policije eden od napadalcev 21-letni Mario Salvi. Zaradi tega je prišlo kasneje do pouličnih demonstracij izvenparlamentarne levice. Ena od skupin je napadla tudi sedež DC na Piazza del Gesù in vrgla v poslopje nekaj zažigalnih bomb.

## OD TEDNA DO TEDNA

■ Na tisoče mladih ljudi je prisostvovalo obredu cvetne nedelje, ki ga je opravil sv. oče v baziliki sv. Petra. Govoril je o Kristusu kot znamenju, ki se mu stalno nasprotuje. Mladina naj bo tista, ki bo svetu oznanila Kristusa. Na izbiri sta dve pojmovanji o svetu, resnici, življenju. Blagor tistim, ki so se že opredelili za Kristusa.

■ Ko se je egiptovski predsednik Sadat mudil v Rimu, ga je skupaj z njegovo ženo sprejel tudi sv. oče Pavel VI.. Sv. oče se je zavzel za pravično rešitev palestinskega vprašanja in izrazil željo po nadaljevanju pogovorov med muslimani in kristjani.

■ Vedno bolj se množijo vesti o predčasni volitvah. Zanje se zelo navdušujejo socialisti. Ti so že stavili predlog, naj

# Duhovni temelji življenja

Znani ruski pesnik, filozof in teolog Vladimir Solovjev (1853-1900) je pri svojih tridesetih letih napisal knjigo z naslovom »Duhovni temelji življenja«, ki je prevedena tudi v Italijanščino. Zaradi te knjige je izgubil mesto profesorja na vseučilišču, ker tedanji državni cenzuri njegove ideje niso bile všeč.

Razum in notranji glas, tudi vest imenovana, piše Solovjev, terjata od nas, da svoje življenje popravimo. Tega pa ne bomo zmogli brez pomoči od zunaj. Za vernega je ta pomoč vera v Boga in Kristusa. Bog deluje v duši, a ne brez osebnega sodelovanja.

Zivimo na način, ki ni človeški. Sužnji smo naše nižje narave. Kaj naj storimo? Podrediti se moramo Bogu s svobodno odločitvijo. To ne bo tako težko, če bomo potom molitve našli pot združenja z Bogom, če si bomo naravo podredili s postom, tj. odpovedjo in če bomo ljudem prinašali ljubezen. Tu Solovjev navaja odlomek iz Tobiljeve knjige, kjer je rečeno: »Molitev s postom in miloščno je boljša kakor spravljati zaklade sveta« (Tob 12, 8).

Toda človek ne živi samo svoje osebno življenje; živi ga skupaj z drugimi ljudmi. Za to pa je potreben mir. Kako pa naj bo mir tam, kjer vlada nesloga, ko »ves svet tiči v zlu?« (1 Jan 5, 19).

Pozitivni zakoni, zakoni, ki jih daje država, ne zadostujejo. Ne ubijaš, ne kraješ, ne kršiš kazenskega zakonika, pa si še vedno lahko daleč od božjega kraljestva. Potreben ti je Kristus, njega moraš imeti stalno pred očmi. Nепrestano se moraš spraševati: »Kaj bi storil v tvojem primeru Kristus?«

Ne boš pogrešil, pravi Solovjev, če boš svoje dvome zaupal Kristusu. Njegova neznotljiva resnica ti bo pojasnila vse, te bo osvobodila. Če bi se vsi ljudje dobre volje, zasebniki in javni funkcionarji, v vseh primerih držali tega postopka, bi to že bil začetek drugega Kristusovega prihoda na zemljo.

Posebno pozornost posveča Solovjev molitvi. Prepričan je, da naša dobra volja ne zadostuje. Podvreči se mora božji volji. To se doseže z molitvijo. To je najvišja modrost, to je začetek moralne popolnosti.

Če res želimo postati svobodni v polnem pomenu besede, se moramo popolnoma podvreči tistemu, ki nas lahko reši ne le zla, ampak nam daje tudi moč, da delamo dobro.

Vera brez del je mrtva. Molitev je prva od teh del in začetek nadnaravne dejavnosti. Milost božja nas usmerja k Bogu. To je bistvo molitve, poudarja Solovjev.

Kaj pa Evharistija? Živali in rastline, s katerimi se hranimo, lahko ohranijo, ker so podvržene propadu in razkroju, le naše materialno življenje. Kristusovo telo v sv. Evharistiji, ker je duhovno in nesmrtno, nas pa dela neumrljive. A treba je, da se Kristusovo telo združi z našim.

Cerkve je po Solovjevu živo Kristusovo telo, ki jo vodi Sv. Duh. Vidna Cerkve ne prejema svojega življenja in moči od ljudi, temveč od Kristusa po posredovanju Matere božje in zmagoslavne Cerkve. Zato naše človeške nepopolnosti ne morejo uničiti svetosti Cerkve.

Kristus je navzoč v hierarhiji Cerkve

pot, v izpovedi vere kot resnica in v zakramentih kot življenje. To so po Solovjevu tri sestavine božjega kraljestva in obenem temelji krščanske duhovnosti. Tvorile so tudi temelj Solovjevlevi duhovnosti.

Solovjev pa ni bil samo filozof in teolog, ampak tudi pesnik. V njegovih pesmih prihaja lo izraza tudi njegovo globoko versko prepričanje. Solovjev je bil uverjen o končni zmagi krščanske misli. Za nas, ki se radi predajamo brezplodnemu pesimizmu, mora to biti krepka spodbuda za uveljavljanje krščanstva v zasebnem in javnem življenju.

V pesmi »Imanuel« (Emanuel) pravi Solovjev: »Tukaj je On sedaj; in v sredi zemeljske minljivosti, v nemnem potoku življenjskih tesnob nam Ti, Kristus, posreduješ radosti polno skrivnost: zlo je brez moči, mi smo večni, ker z nami je Bog.«

Umrl je v Moskvi 31. julija 1900. Zadnje njegove besede so bile: »Trudna rabota Gospodnja«, težko je delo za Gospoda.

Vedno je imel pred očmi bodočnost svoje domovine, bodočnost Rusije. V pesmi »Ex Oriente lux« (Z Vzhoda prihaja luč) vzklika: »O Rusija! Kakšen Vzhod hočeš biti? Ali Vzhod Kserksa (perzijski kralj, simbol poganstva) ali Kristusa?«

Tudi danes je Rusija na razpotju. Izbrati mora med novim poganstvom ali večno mladim krščanstvom. Kserks ali Kristus?

In Solovjev v pesmi »Izmail« odgovarja: »Bessilno zlo; mi večni, z nami Bog!« Zlo je brez moči, mi smo večni, z nami je Bog!

Dr. STOJAN BRAJSA

## Mladina brez idealov

Po nerazumljivem zločinu v Milanu, ko sta dva univerzitetna študenta iz bogatih družin ubila 16-letno dijakinjo Olgo Calzoni, tudi iz zelo bogate družine, je spregovoril milanski nadškof kardinal Colombo. Povabil je družine, šolo in druge ustanove, ki vplivajo na vzgojo mladine, naj vendar presodijo svoje vzgojno delo. Mladina ima na voljo vse, nima pa pred seboj nobenih idealov. Pretirano se poudarja svoboda, vse pa premalo, da je treba spoštovati tudi svobodo drugih.

★

PETER FLANDER

## VELIKONOČNE PESMI

Krepko svetogorski zvonovi zvonijo, z veseljem poslušaj jih vsak Goričan, Zveličarju danes slovesno donijo — za ljudstvo krščansko rešenja je dan!

Na Skalnico verni Slovenci hitijo in tam Alelujo veselo pojo!  
V baziliki slavni se radi mudijo, slavijo vstajenje in sveto Gospo!

\*\*\*

Verni Slovenci se spet veselijo,

danes povsod Alelujo pojo!

K maši vstajenja z veseljem hitijo, Bogu, zares, so hvaležni za to.

Praznik vstajenja osreči družine —

božjemu ljudstvu je dan blagoslov!

Delavci spet so prišli iz tujine — vse Aleluja pritegne domov!

# Golgota libanonskega ljudstva

Za letošnji postni čas je maronitski patriarh Anton Peter Koraike ob prvi obletnici svoje izvolitve objavil pastirsko pismo, ki mu je dal značilen naslov »Nauk dogodkov«. V pismu prihaja do izraza vsa tragika državljanske vojne, ki že več kot leto dni pretresa to majhno državo v vzhodnem Sredozemlju. Vrsto let se je pisalo o Golgoti Vietnam; letos jo doživlja Libanon. Ubityh je bilo že nad 10.000 ljudi, ranjenih 30.000; umor je postal najbolj vsakdanja stvar; več desetih cerkva je bilo onečaščenih, samostani požgani, menihi poklani.

## IZBRUH SOVRAŠTVA

Zlepa ne najdemo — začenja patriarh Koraike svoje pastirsko pismo — v sodobni zgodovini tolikega izbruha sovraštva kot smo mu v zadnjih dveh mesecih pričala v Libanonu. Zlasti pa preseneča napad na dostojanstvo človeške osebe, ki je popolnoma tuj svetlim izročilom libanonskega ljudstva.

Predvsem se je silno razpaslo ugrabljanje oseb, ki jih potem držijo zaprte v nečloveških pogojih, izpostavljene fizičnim in moralnim mukam vseh vrst. Ali kaj naj rečemo o ostrostrelcih, ki skriti v krošnjah dreves ali na terasah hiš, držijo v strahu cele četrti in cele tedne onemogočijo ljudem, da bi šli na prosto ali se oskrbeli z najpotrebnejšim živežem? Pod streli teh ostrostrelcev padajo moški, ženske, starčki in otroci kot da bi bili divjačina. Ti ljudje brez čuta vesti pozablajo, da je človek podoba božja in da je bil rešen s Kristusovo krvjo. Verski fanatizem obeh strani opravičuje umore, mučenja in uničenje materialnih dobrin.

Celotne četrti, večinaoma z maronitskim prebivalstvom, so bile prisiljene v mrazu in strahu zapustiti svoje domove ter iskati v gozdu in na polju zatočišče pred brezsrčnimi napadalci. Ubogi ljudje so se znašli nenadoma brez vsega, prisiljeni prosjati miloščino, pravi begunci v lastni deželi.

Istočasno je prišlo do ropanja po stanovanjih in pustošenju hiš. Številne tovarne so bile pograne v zrak z dinamitom, v uradih požgani dokumenti, trgovine izpraznjene do zadnjega predmeta. Deseta božja zapoved, »Ne želi svojega bližnjega blaga«, je očitno prišla ob vso veljavo.

Napadalci se niso ustavili niti pred stavbami, ki služijo božjemu češčenju. Pri tem je prišlo do onečaščenja tabernakljev, norčevanja iz liturgičnih oblek in posod, do požigov samostanov, do zlorabe redovnic in pokola številnih redovnikov. Koliko Bogu posvečenih oseb je obležalo v lastni krvi s prerezanimi grli! Najbolj žalostno pri tem pa je ugotoviti, da so to storili mladi ljudje, bivši gojenci samostanskih šol.

## VZROKI NASILJA

Potem ko je patriarh Koraike prikazal žalostno sliko svoje domovine, si zastavi upravičeno vprašanje, kateri naj bi bili vzroki in okoliščine, ki so do tega privedli. In pravi:

Nekateri dolžijo oba tabora, ki sta zašla v spopad: krščansko-maronitskega in muslimansko-arabskega; drugi obtožujejo sionizem in komunizem; tretji Palestinsko osvobodilno gibanje, katerega pripadniki se prosto gibljejo po Libanonu in se ne držijo sprejetih obvez. Spet drugi trdijo, da so vzroki družbene narave, ker so se dosedanje politične in gospodarske strukture prežvele in je treba poiskati novih, času odgovarjajočih.

Vsi ti vzroki in okoliščine morejo imeti po mnenju patriarha svojo težo, toda eno je gotovo: brez propada morale ne bi prišlo do takih izbruhov sovraštva in nasilja, ki sta zajela Libanon.

Prvi vzrok moralnega propada libanonske družbe je brez

dvoma oddaljitev od Boga in prezir božjih postav, ki so bile prednikom največji zaklad in najbolj dragocena dediščina. Premnogi so se dali voditi od pohlepa po denarju, ki je zanje postal resnični bog. Ni bilo važno, kako priti do njega, na pošten ali nepošten način; požvižgali so se na vsa moralna načela in na glas vesti. Pred ničemer se niso ustavili: ne pred goljufijo in prevaro, ne pred izsiljevanjem ne pred nepoštenimi transakcijami. Ni čuda, če so se potem predajali veselemu življenju, prirejali razkošne pojedine, istočasno pa bili brez čuta za potrebe tistih, ki so v stiski.

Tako ni bilo težko raznim skrajnežem ta dejstva uporabiti v svojo korist. Pod obtožbo, da so imoviti sloji izkoriščali manj imote in reveže, so sprožili akcijo, ki se je končala v kraji, ropanju, plenjenju in umorih.

Blagostanje posedujočih je s seboj prineslo še druge zlorabe: zakonsko nezvestobo, zapravljanje ogromnih vsot po igralnicah, pornografijo vseh vrst, poveljevanje nasilja v gledaliških predstavah, v kinu in na televiziji.

Vse to je imelo tudi logičen odjek v javnem življenju. Izginil je čut za odgovornost. Država je postala kolač, od katerega si je vsakdo skušal odrezati čim večji

kos. Ni bilo več poštenosti v javni upravi. Podkupovanje je doseglo strahotne mere.

## NAUK DOGODKOV

So osebe, nadaljuje patriarh Koraike svoje pisanje, ki se učijo iz napak drugih. Spet druge se učijo iz lastnih napak. Nekatere pa ostajajo brezbrizne ob lastnih in tujih pogreškah.

Dejstvo je, da se je v Libanonu vse preveč let »sejal veter, sedaj se pa žanje vihar«. Vse preveč let so se ljudje izživljali v nenehnem obtoževanju, ničesar pa storili, da bi razpršili nesporazume. Toda noben narod ne more uspevati in se razvijati v ozračju stalne napetosti. Nikdar se tudi ne bi smelo izgubiti izpred oči, da so vsi ljudje enaki in da si morajo izkazovati bratsko ljubezen.

»Bog hoče, da se vrnemo na pravo pot. Dopustil je to krvavo preizkušnjo, da prebudimo svojo vest, se iskreno izprašamo in pokesamo. Nato pa začnimo načrtno in premišljeno z obnovo razrušene domovine. Za domovino pa je treba biti pripravljen dati vse, tudi življenje. Kjer tega razpoloženja ni več, je država obsojena na propad. Boga prosimo, da bi prelita kri postala vse ljubezni, ki bi združila vse prebivalce Libanona v eno družino.«

# Hvala lepa gospod prof. Peterlin!

S temi besedami sem se vsako leto poslovil v Dragi od profesorja Peterlina. Tako so najbrž storili tudi drugi in danes jih je gotovo mnogo po širnem svetu, ki se ob nepričakovani smrti prof. Peterlina s hvaležnostjo spominjajo nanj in na »njegovo« Drago.

Danes bi rad zapisal v spomin prof. Peterlinu stvari, ki v vsakoletni hvaležni niti niso bile še mišljene zavesno. Sedaj, ko ga ni več med nami, pa pridejo na površje in pričajo o tem, kaj nam je prof. Peterlin resnično pomenil.

Prof. Peterlin je za dobo desetih let povezoval zamejstvo z domovino in z zdomstvom na najbolj otipljiv način — s srečanji na študijskih dneh v Dragi. To je lahko storil le on, ki ni niti pozabil domovine, niti »odpisal« zdomstva — preresel pa je zamejstvo. Kot tak se je čutil poklicanega, da organizira srečanja ljudi, ki bi se sicer najbrž nikoli ne srečali in spoznali. Srečanja pa imajo v življenju človeka velik pomen.

Poslušati živo besedo, opazovati kretnje, ujeti pogled, sprejeti in vrniti nasmeh v trenutkih, ko nekdo razvija svoj pogled na svet, ki mogoče niti ni naš, temveč nasproten, pomeni piti nektar modrosti, ki ga ni najti v modrih knjigah. Človek dojame le na ta način enkratnost našega življenja, dojame lastno pomebnost in nepomebnost, ki sta sestri dvojčici naše enkratnosti.

Meni se je zdelo, da je bila »cena«, ki jo je bilo treba plačati, da so bila srečanja sploh mogoča, previsoka. Želel sem si včasih več »načelnosti«, nekaj, kar sploh nima cene. Dojel pa sem sedaj, da se Absolutno sploh ne srečuje z Absolutnim, srečujejo se le ljudje, ki nosijo v sebi nekaj Absolutnega in ki živijo od tega — in ne samo od kruha. Ko je prof. Peterlin poudarjal pomen srečanja ljudi (in ne abstraktnih idej), je najbrž izhajal iz tega spoznanja. Ideje pa so v Dragi prišle le toliko na svoj račun, v kolikor so bili njihovi posamezni pričevalci življenjsko prepričljivi. Drugače temu itak biti ne more.

V tej luči moramo gledati tudi na dogodek zadnjih dveh let v Dragi. Udarec, ki je prišel iz Ljubljane, je nas vse zadel v živo. Vendar ta udarec nas je končno le potrdil v prepričanju, da je samo svoboden človek lahko človek.

Draga je ravno v krizi najbolj očitno razodela svoj pravi obraz. Zgodovinsko spoznanje, da je svoboden človek močnejši kot nesvobodni družbeni sistem, je dragoceno in prepričljivo spoznanje tudi študijskih dni v Dragi. Strah pred Drago je dal Dragi šele tisto pomembnost, ki je mnogi kritiki od blizu in od daleč niso hoteli priznati.

Dogodki, ki so nas privedli do tega spoznanja, so danes že preteklost. Bog daj, da bi to naše spoznanje pa vendar preživelo sedanost in kazalo pot v bo-

dočnost.

Ce je naša zahvala dolgoletnemu predsedniku Društva slovenskih izobražencev iskrena, potem ne more ta prošnja ostati le pobožna želja — postati mora naš program.

Draga pa je s prof. Peterlinom odigrala še neko drugo vlogo: Preko Drage smo mi iz daljnih dežel, pa tudi oni iz domovine, spoznali življenje Slovencev v Italiji in Avstriji — v neposrednem stiku z njihovimi političnimi predstavniki in kulturnimi delavci.

Ko sem zvedel za smrt prof. Peterlina, je bila moja prva misel tale: Če ne bi bilo Drage, bi ti najbrž ne poznal niti prof. Peterlina, niti Društva slovenskih izobražencev. Poznal ne bi pestrega kulturnega življenja slovenskih manjšin in njihovega boja za obstoj. Ostal bi pri tvojem znanju iz šole, da imamo pač slovenske manjšine v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. »Pogolobil« pa bi to znanje še s sociološkimi zakoni in politološkimi teorijami, da je namreč vsaka manjšina prej ali slej zapisana smrti.

Ko pa si videl prof. Peterlina pri delu, ko si videl pisatelja Rebulo in Borisa Pahorja od blizu, ko si videl med političnimi predstavniki mladega deželnega svetovaleca Draga Stoko, nisi več verjel ne zakonom ne teorijam, verjel si le tem ljudem, da se splača živeti le tak kot si, tam, kjer si.

Bogu hvala za življenje profesorja Peterlina!

Ludvik Vrtačič

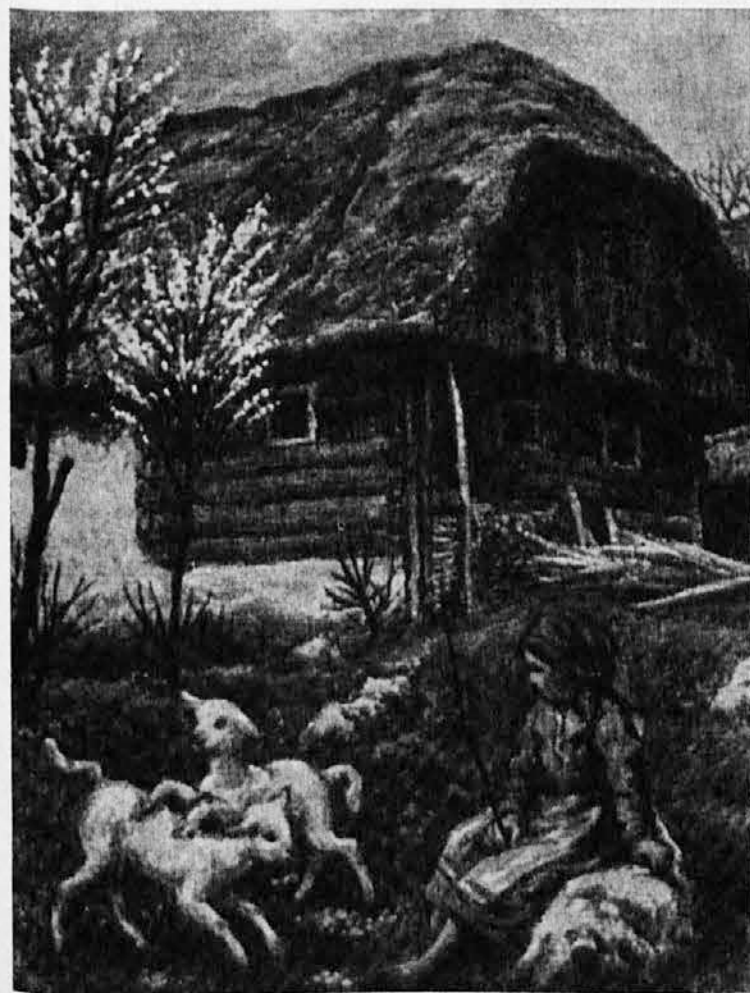
## Prošnje za politično zatočišče močno upadajo

Tuji državljani vse manj prosijo za politično zatočišče v Italiji. V letu 1975 je bilo na celotnem državnem ozemlju predloženih samo 700 prošenj. To je razvidno iz statističnih podatkov o številu gostov v zbirališču za tuje begunce na Padričah pri Trstu, kamor pošiljajo vse tuje državljane, ki so prosili za politično zatočišče pri raznih policijskih poveljstvih.

V begunskem središču na Padričah se morajo vsi begunci obvezno ustavitvati v pričakovanju, da pristojna komisija pregleda njihovo prošnjo za politično zatočišče in preveriti utemeljenost s političnega vidika.

V letu 1975 so največ prošenj vložili madžarski državljani (232), sledijo Romuni (112), Jugoslovani (108), Poljaki (91), Bolgari (83), Čehoslovaki (53), in Albanci (10). Poleg teh je bilo še nekaj manjših skupin: trije Rusi, dva Španca ter en Vzhodni Nemeč.

Leta 1974 je bilo vseh političnih beguncev 1.066, od katerih je bilo največ Madžarov (410); leta 1973 jih je bilo 1.639 in leta 1972 2.188 političnih beguncev. Leta 1968 pa je kar 4.836 oseb zaprosilo za politično zatočišče.



# Vstajenje na Tolminskem Zopet bo izhajal „Cerkveni glasbenik“

Za Cvetno nedeljo imajo na Tolminskem navado, da v oljčne butare, ki jih tukaj imenujejo »kostrune« (v tolminski izreki: kastrone), uvežejo med oljko le nekaj vejic grma cvetnice z zvezdastimi rumenimi cvetkami, redko tudi nekaj češnjevih cvetočih vejic, nikakor pa v kastronu ne sme odmanjkati nekaj dolgih šib, zato da kasneje spomladi ženejo krave v planino s požegnanimi šibami.

Veliki teden poteka na Tolminskem v znamenju »ročarja«, to je, večerne molitve žalostnega dela rožnega venca, ki ga spremljajo z odpevi postnih pesmi in z obredi Velikega četrtka in petka v tolminski cerkvi. Izpostavljeni križ gre poljubiti vsa cerkev in na dan Kristusove smrti ob zakritih križih in utihnjelih zvonovih ljudsko občutje živo odraža resnost tragičnega trenutka.

Velika sobota poteka že v pripravah na Vstajenje. Pripravijo velikonočna jedila, z obvezno gubanco in pincotom. Pincot je sladkan rumen kruh, ker so testu dodali precej jajc. Otroci dobijo navadno svojega pečenega meniha — v kito spleteno testo, v katerem tiči jajce, tako da daje videz meniške kape.

Seveda ne odmanjkajo tudi pirhi, ki jih ponekod še vedno izpišejo s čebeljim voskom, preden jih pobarvajo. Na mestu voska ostane pirh bel. Pirhi nosijo včasih posebne izreke z velikonočnimi stih, voščili, pa tudi šaljive vsebine. Obstajala je nekoč celo posebna zbirka velikonočnih izrekov, ki so jih pisali na pirhe.

Na Veliko soboto se vrši blagoslov velikonočnih jedil, poleg gubance in pincota dajo blagosloviti tudi kos navadnega kruha — za krave.

Blagoslovljeni kruh in šibe za krave pričajo, kako globoko je življenje in delo Tolmincev prepojeno s krščansko vsebino. Del tega so tudi velikonočna jedila, ki pa nikakor ne predstavljajo, niti za otroke ne, vrhunca velikonočnega doživljanja, kot je to pogosto po mestih. Vrhunec pomeni slovesnost Kristusovega Vstajenja na velikonočno nedeljo, ki ga vsi z veseljem pričakujejo.

Slovesno Vstajenje se je nekoč začelo ob štirih zjutraj v praznično razsvetljeni cerkvi in ob mogočni spremljavi petja cerkvenega zbora. Bil je to najslovesnejši trenutek leta.

Sveto hostijo je mašnik dvignil iz božjega groba in jo položil na oltar, na katerem je že kraljeval kip vstalega Kristusa z velikonočno zastavo v roki. Slovesnost dejanja so spremljale zmagoslavne vstajenjske pesmi, ki v cerkvi ustvarjajo nadzemsko občutje.

Višek vstajenjskega slavlja je predstavljala vstajenjska procesija, ki se je razvila od cerkve po tolminskih ulicah. Hostija pod nebom, nato cerkveni zbor, za tem pa vsaka srenja z zastavo svojega patrona. Vsa okna, mimo katerih je šla procesija, so bila slovesno okrašena s podobami in prižganimi svečami. Zvonovi pa so zvonili kot bi se hoteli oddol-

žiti za prestani molk.

Velika noč je bila za tolminske ljudi duhovna prenovitev, ki je navdihnila njihovemu življenjskemu okolju, svetu ob Soči in goram posebno lepoto. Zato je le malo ljudi odhajalo v svet. Tudi tisti, ki so med obema vojnama služili vojake v notranji Italiji, v mestih, kot sta Florenca ali Rim, so kljub vsem lepotam želeli le nazaj v domačo skromnost, ki pa je bila prebogata doživetja.



## Luč v temini naših dni

V zmedo današnjega časa je Bog prižgal luč, da bi jo videli vsi, ki tavajo v temi in se ob njej zamislili.

Pred poldrugim letom je bil 19-letni Cesare Bisognin iz Turina še redčen slušatelj prvega letnika bogoslovja. Njegova največja želja je bila, da bi postal duhovnik. Pridno se je učil in v prostem času z navdušenjem in uspehom bral žogo po šolskem igrišču. Bil je zdrav in vesel kot vsi drugi njegovi sovrstniki.

Potem nenadoma huda bolečina v kolenu. Zdravnikova diagnoza je bila neusmiljena: rak - levkemija v krvi. Držal je zase to strašno obsodbo in nadaljeval s študijem kot da se nič ni zgodilo. Bolezen je pa nadaljevala svojo uničevalno pot. Ni je mogel več prikrivati in tolažil je starše in mlajšega brata: »Toliko jih umrje za to boleznijo, zakaj bi ne umrl tudi jaz?«

»Nikdar ni potočil ene solze,« pripoveduje njegova mama. »S smehljajem na ustnicah je sprejel vse hudo in vse odpovedi, tudi najtežje: da ne bo nikdar postal duhovnik.«

Sv. oče je zvedel za njegovo željo in dovolil, da so ga komaj 19-letnega posvetili v duhovnika. V cerkvi sv. apostolov Petra in Pavla mu je turinski škof podelil mašniško posvečenje. To je bil za mladega Cesara najlepši dan življenja. Vsi znanci in prijatelji, vsa župnija je bila zbrana okrog njega.

podstrešju je soplo, ob posebno silovitem sunku so zajele škarnice.

Pribita na posteljo, otrpla od hlada, z breznočnimi rokami ob sebi je po menjavanju svetlobe vedela, da se preko nje poganjajo krhla jugozahodnih oblakov. Vajena vse razumeti, kar se godi okoli nje, je natanko čutila, kdaj je veter izpušil nov šop slame. Vsakokrat jo je stisnilo pri srcu in ji je od straha zastal dih.

»Vse gre nekam proč od mene. O Jezus moj, ali je to konec?«

Stemska ura je nizko zveneče odbila štiri.

Tomečka se je usedla in se potipala pod koleno. Oteklina se je pod prsti vdajala, kot bi bila ilovnata. Ze večkrat so ji noge zatekle. Se vsakič si je spet opomogla, najprej prvič: ko ji je Apa prinesel tisti beli prašek, tisti čudoviti digitalis, in ga je popila v kupici vode. Zdaj pa je tu sedela vsa onemogla, izžrpana

Po zadnji vojni je v letih po priključitvi nova oblast zatrla cerkvene zbore in prepovedala velikonočne procesije. Od tedaj je tolminski svet težak in pust. Tisti, ki ga zapustijo, se vanj ne vračajo več.

Minevajo leta, tolminski svet, svet Preglja in Gregorčiča, primorski svet, doživlja velikonočno procesijo v srcu svojih ljudi in čaka ob Kristusovem Vstajenju na svoje novo prerojenje.

Kdor se je pred leti zanimal za cerkveno glasbo, se bo brez dvoma spomnil revije »Cerkveni glasbenik«. Revija je bila glasilo Cecilijanskega gibanja, ki se je zasnovo v Ljubljani leta 1877 z namenom, da »skrbi za povzdigo in pospešek katoliške cerkvene glasbe v smislu ter duhu svete Cerkve, na podlagi cerkvenih določb in ukazov.«

Cerkveni glasbenik je izhajal od leta 1878 nepretrgoma do leta 1945, torej 68 let. Ze ugotovitev tako dolgoletnega izdajanja in izhajanja nam kaže važnost tega glasila.

Imel je knjižni in glasbeni del. Knjižni del je urejal Jancz Gnjezda (1878-1904), kateremu je sledil Andrej Karlin (1904-1910), poznejši tržaški škof. Za glasbeni del je skrbel Anton Foorster (1878-1909). Leta 1911 pa je sprejel skrb za oba dela Stanko Premrl, ki je list vodil do l. 1945.

Vsebinsko se je list ločil v dve dobi: Predpremlovo in Premrlovo. V prvi je bil bodisi literarno kot glasbeno le glasilo Cecilijanskega gibanja. V Premrlovi dobi pa je dobil odločen pečat po svojem uredniku, postal je v vsem kvalitetejši. Tako je po Premrlovi zaslugi prišlo do objave modernejših skladb impresionističnega in, četudi v manjši meri, celo ekspressionističnega sloga.

List je obanem neprecenljiv vir za vso cerkveno slovensko glasbeno zgodovino zaradi svojih zgodovinskih in muzikoloških člankov; morda še bolj za zgodovino slovenske glasbe 20. stoletja in to ne samo cerkvene.

Dragotin Cvetko tako označuje to revijo v 3. knjigi svoje Zgodovine glasbene umetnosti na Slovenskem na strani 243: »... (CGL) je zapisal marsikatero zanimivost, ki je dragoceno gradivo za proučevanje slovenske glasbene preteklosti druge polovice in zlasti zadnjih desetletij 19. stoletja.«

Po dolgosti življenja je menda Cerkveni glasbenik četrti najdaljša slovenska publikacija. Če ga primerjamo z ostalimi glasbenimi revijami, je pa daleč najdaljši in presega vse ostale glasbene revije skupaj. Omenjamo le nekatere: »Novi akordie (1900-1915) 15 števk; »Zbori« (1925-1935) 10 števk; »Nova Muzika« (1929-1930) 5 števk; »Glasbena zora« (1899-1900) 2 števk; »Pevec« (1921-1938) 18 števk. Vse našteje revije znašajo skupno 50 števk.

Strokovno pripravljene glasbeniki v Ljubljani so se odločili za zopetno izdajanje tega lista, ki bo zopet oživel z istim imenom kar v svojem 69. letniku. Kot doslej bo prinašal literarno in glasbeni del. Med drugimi bo v tej številki izšel Merkušev Psalm 116 za mešani zbor.

List je namenjen vsem, ki spremljajo glasbeno življenje, predvsem organistom, dirigentom in pevcem. Revijo boste dobili lahko pri podpisnem.

Dušan Jakomin

## „Butara“, knjiga pisatelja duhovnika

Zasluzna Slovenska kulturna akcija (Buenos Aires) je kot svojo 93. izdajo poklonila slovenski kulturi novo knjigo. Gre za zbirko novel in črtic duhovnika Franceta Kunstlja še iz njegovih bogoslovnih let. Pisatelj je bil ob koncu vojne vrnjen z domobranci s Koroške in mučeniško umrl.

Uvodno besedo je knjigi napisal Karel Mauser, plodovit zdomski pisatelj. Književni izvedence Tine Debeljak, verjetno najpomembnejši književni kritik, kar jih imamo v zadnjih letih, pa je prispeval obširen in pretresljiv spis o osebnosti Franceta Kunstlja, s čimer se knjiga uvršča med knjižne dragocenosti.

## Madžarski škof je prejel palij

V ponedeljek 29. marca je sv. oče položil okrog vratu palij novemu madžarskemu nadškofu Laszlu Lekaitu. Palij je znamenje nadškofovske oblasti: to je dolg, bel trak z vtkanimi križci. Nadškofje ga nosijo pri slovesnih mašah. Palij je povezan z neko drugo navado. Na god sv. Neže 21. januarja, darujejo sv. očetu dve jagnjeti. Iz njune volne stkejo potem palije za nadškofe. Kadar dobi novi nadškof palij, ga prejme v znamenje, da bo vernike v zaupani mu nadškofiji vodil v tesni povezanosti z naslednikom sv. Petra.

in zapuščena.

»Jaz ne morem več naprej. Dokler sem mogla, sem šla. Zdaj pa ne gre več. Ta svet je pretežek za moje srce. O ti moj Bog, usmili se me, vzemi me k sebi...«

Ko se je že mračilo, se je oglasila Grahkovka in se začudila.

»Ja kaj ste v postelji, Katka? Pa ni kaj hudega?«

»Obležala sem, sirota, noge imam ko dva panja, ves dan se nisem omrsila,« je potožila Tomečka.

Grahkovka je nekaj časa gledala tisti drobnji život v postelji, eno samo nemoč. Potem jo je zapelko v očeh, odhitela je domov in se vrnila.

»Nate, Katka, popijte to in pojejte, da dobite kaj moči!«

Veter se je proti večeru unesel, a vse je še dišalo po njem: po apnu lesenih sten, po sajasti slami, po nekem davnem sadju.

To noč Tomečka ni pogrešala svetila

črtice in novele so bile izšle že v predvojnih ljubljanskih listih Mladika, Dom in svet, Obisk, Vigred, Mentor, Mohorjevec in Slovenec koledar. Vseh je 23 in so vsebinsko razdeljene v štiri razdelke.

Pisatelj se je rodil na Vrhniki in je pisal že v dijaških letih, še več pa v bogoslovnih. Le tri do sedaj objavljenih črtic so bile napisane potem, ko je bil že posvečen.

Njegov umetniški svet je kmečka idila bližnje Dolenjske, ki jo močno prepletajo domače navade kot koledovanje, žegnanja, prenašanje Marijinega kipa, romanja, odpustki, kmečko življenje in delo... Kunstelj pa zajema v svojo butaro tudi najrazličnejše bedne usode podeželske tragike: slepe, pohabljene, ponesrečence, pi-jance, izvržke, zapeljane, brezposelne, ne-ljubljene in obupane, od doma zapodene, zaničevane, bolne itd. Butara mora imeti tudi nekaj bodičja, kot ga je bil Judež nastiljal Jezusu, ki je jezdit na cvetno nedeljo v Jeruzalem. Toda oslica, na kateri je Gospod jahal, je trnje pohodila. Tako je bil nekoč pripovedoval Kunstljev oče, ko je bil pisatelj še majhen.

Kunstelj se nam v svojih spisih razodeva kot izrazit krščanski idealist. Umetnosti na ljubo v svojih povestih ne pušča tragičnih koncev. Njegove zgodbe najdejo moralno ravnovesje. Zapeljivca dekleta npr. pretepejo domači fantje in ta mora popraviti greh kot ga je storil. Zapeljano deklo namerava končno tudi poročiti. Nekakšen tradicionalen čut slovenske pravičnosti, bi lahko rekli, ki je še danes prisoten.

Nekaj izvodov »Butare« je prispelo tudi na upravo Katoliškega glasa, kjer so na voljo po ceni 2.000 lir, vezani po 3.000 lir.

## IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI



Ameriški Slovenci so z zadovoljstvom sprejeli vest, da je predsednik Italijanske republike Leone na predlog zunanjega ministra odlikoval profesorico dr. Vogrič, ki uči na Lane Mountain College v San Franciscu (Kalifornija) z naslovom »commendatore« reda zvezde solidarnosti. Diplomati ji je izročil italijanski generalni konzul in opolnomočeni minister Musse. V daljšem nagovoru je poudaril, da je odklovanke iz Gorice, kjer se stikata dve kulturi, ki naj bi se še naprej medsebojno oplajali in pomagali k srečnejši bodočnosti tamkajšnjih narodov. Ker je dr. Vogričeva učila po zdnji vojni precej let na slovenskih solah v Gorici, je to odlikovanje brez dvoma toplo priznanje tudi zanje.

polnilo jo je milo olajšanje. Vse bi bilo dobro, samo ko ne bi bilo tistega svinca pod koleno. Kljub temu se je je usmili spanec. Ni slišala, kako ure že spet rastejo.

Sosede so se naslednje dneve pogosto oglašale. Bilo jim je jasno, da je za Tomečkovo vodeno tokrat en sam zdravnik, eno samo zdravilo. Tistega dogorevanja ni bilo več moč ustaviti.

Z Otovca je prišla sestra Meta z neizbrisnimi znamenji taborišča v vedenju in govorjenju: nič več vzravnan, samozavestna in ukazujoča.

»Kakšen dan je danes?« je dahnila Tomečka.

»Cvetna nedelja, pa še Marijino oznanjenje povrh, tako se je letos namerilo. Kar mirna bodi, Katka, nič ne skrbi, nič se ne boji, ti bom že jaz stregla... malo pa tudi kaka druga.«

»Kmalu me boste odnesli k svetemu Jerneju...«

## Niena aleluja

(Iz Beličičeve knjige »Nekje je luč«)

Veter, ki je nekaj dni in noči kot ujet bečal v hribovskih gozdovih na zahodu, se je končno sprostil: zavihral je nizdol čez rebri in tretja. Drevje po vrtovih je zajčalo v pišu in lomile so se trhle veje. Največ veselja pa je imel s slamatimi strehami, ki jih je načel že jeseni, pa ga je potem zaustavil sneg.

Zdaj je bil tu zaveznik marec. In v njegovem imenu je preskušal preperelo slamo, ki je kazala doslužene prekljice, privzdigoval jo je, mršil, smukal, odnašal... in se ni utrudil.

Tomečka je z oteklimi nogami ležala v postelji in poslušala marčni veter: bližanje, hrum, oddaljevanje — val za valom. Hiša je bila preprihana do zadnjega kotička. Zvižgalo je okoli južnega vogla, na

JOŽE CUKALE DJ

# Zmagoslavje v Kaurapukurju



Sonce vstaja nad Bengalijo - Novomašni sprevod se pomika proti paviljonu, kjer bo diakon Abani prejel mašniško posvečenje

Bil je nepridiprav prve vrste, zmeraj zapleten v kakšno pustolovščino, da ne rečem hudobijo; do vratu zakopan v nemogoče ideje, pa še posebno nadarjen ni bil.

»Ne vem, zakaj me je Bog hotel tako blizu sebe,« so vpraševale velike oči mladega diakona, a mu ni bilo dosti do odgovora. Kar usipalo se je iz njega:

»Hudo rad sem kradel. Tam v raghapurski šoli, ki jo je postavil misijonar Poderžaj, sem organiziral pobeg celega oddelka. To je bil protest. Hrane je bilo sicer dovolj, a mi študentje bi radi spet enkrat rib in rakov. Kaj pa ve belokožni in belo oblečeni pater, kaj nam je pomnilo steči od časa do časa bos skozi džunglo in poslušati klic velike reke, na kateri se pozibavajo šalti in donga in podobne ribiške ladjice, v katerih jadra se upira veter.«

Pomežiknil mi je in se nasmehnil in v jutranje sonce se je zaiskrilo dvoje vrst belih zob.

Abani Sorkar je bil študent. Po očetu vi smrti se je zresnil in živo občutil moč svojega dragoga »babu« v sebi. Za igre ni več maral, pač pa je po ure bil za harmonijem in igral. Mislim, da je bil njegov stari oče neke vrste »bauli« ali potujoči pevec. Hodil in igral je po festivalih, to se pravi, pred božičem je prepeval stare hindujske himne in ljudske popevke, za božič pa kot veren kristjan po krščanskih družinah. Takrat je imel Abani že nekaj pesmic v žepu, ki jih je sam skomponiral, a to je bil le začetek njegovega ustvarjanja.

Skof mu je uslišal željo in ga sprejel ter ga poslal najprej v semenišče v Lucknow, na indijski sever, da se izpopolni v angleščini. Lucknow je eno drobnih, a učinkovitih krščanskih središč, kjer plamen evangelija precej močno žari poleg brezštevilnih plamenčkov po templjih. Prizgali so tiste baklje kristjani iz bengalskega Bandela, ki jih je Džanhir Kan obsodil, da morajo peč v nekaj tisoč kilometrov oddaljeni Dolhi. To je bilo v 17. stoletju, ko je bila portugalska posadka pregažena po mohamedanskih konjenikih, ki jih je bilo »ko listja in trave«. Večina kristjanov je umrla na potu. Lucknow je bila ena zadnjih postaj križevega pota.

Filozofijo in teologijo je naše fare list Abani Sorkar pričel v Barrackpurju, v kolegiju »Jutranja Zvezda«. Kadar je dobil dovoljenje, je rad prihitel k nam. Parokrat mi je zaupal, da bi rad natisnil svoje prevence. Njegove zelo pevne kompozicije so medtem že prepevali cerkveni zbori in zborčki; česar niso zmogli preiz-

kušeni katehisti-pevovodje, se je posrečilo Abaniju. Našel je pot v duše svoje Bengalije in začel preprosto, od srca:

...džekane bhalobaša, šekane bhogoban, bhogoban bhalobaša.  
Kadar se k bratu skloniš v ljubezni, se Bog skloni k tebi...

Pravo bogastvo čustev na krilih bengalske melodije, prežete z vero. Svojo prvo kompozicijo je delno založil s pomočjo slovenskih misijonarskih prispevkov. Zdaj uporablja ročni harmonij, h kateremu bodo prispevali misijonarski Toronto, Gorica in Trst.

Nadškof je želel, da bi bilo Abanijevo posvečenje v njegovi domači fari. Zakaj ne bi pripravili slavja v bengalskem slogu, pod palmami? Nimamo še elektrike, ne kinodvoran, še manj televizorjev, a posvečenje in nova maša sta prebudila naše ljudi, kot zbudijo sokovi pomladnega vetrca »boišak«, da zaori kriščočura v ognjenem cvetu. Abani je prišel in potkal v župnišču na vrata, ki so bila zanj široko odprta ravno mesec pred zadnjim božičem. Praznik Brezmadežne je bil določen za slavje.

Mukul, Krištof, Sambhu in Sušil so organizirali delo po fari ter s sodelovanjem naših sester umetniško zamišljen in program ustrežajoč paviljon na igrišču naše srednje šole.

Sonce se je prikazalo na vzhodnih robovih Bengalije, svetlo umito, ker se je pač okopalo v burmanskem morju in osvetlilo šamijani-paviljon in ljudi, ki so



Nasmejani Abani ob koncu svoje prve daritve, ožarjen od sreče, na praznik Brezmadežne 8. decembra 1975. Ob njem misijonar Jože Cukale, pisec tega članka

Nova noč, težja od prejšnje, ko človek nima več moči misliti naprej, zato se mu pa tem živeje budijo spomini.

... Skripljejo lojtniki, konji čilo stopajo, razlegajo se pesmi romaric, gori za hribi je Kranjska, vabijo in pozdravljajo zvonovi Vesele gore, žalostne gore, Nove Štife. Vrmeš se prezračeni, vsakdanje delo je lažje, prinašanje vode na glavi z brega pod vasjo nekaj časa ni tako ubijajoče, ker je srce še polno pesmi in zvonov in litani in čudovitih tujih krajev.

...Janec in Barba sta odšla v Ameriko. Brat ko da bi utonil. Ona se je še kdaj oglasila, omožila se je in se podpisovala Barbara Borbos (kako so se smejali!) — potem pa je utihnila tudi ona. Doma sta ostali onedve. Svetlolasa Meta, mlajša in lepša, se je omožila. Ko je prvo že hodilo, a drugo bilo na poti, je mati rekla starejši: »Katka, oglej se no malo kam, drugače boš vse življenje dekla.«

...Ni bila lepa, črne lase je imela, in

prihiteli od vsepovsod: iz Demšarjevega Karija, Gabričevega Bašantija, iz raghapurskih ter nerapajskih strani.

Trideset duhovnikov je spremljalo nadškofa in Abanija k oltarju od zvokih bobnov, cimbal in piščali iz bambusa. Šest deklet je zatrobilo po stari indijski navadi v školjke, druga šestorica je z dišečimi palčkami in cvetjem obredno zaželela Pastirju blagoslovno dobrodošlico. Iz Tagorejevega Santiniketana je prihitel Vižaj, da intonira prvo obredno pesem ob pomoči univerzitetnega profesorja patera Antaina DJ.

K škofu je pristopil naš kandidat in obljubil pokorščino Cerkv in službo Bogu brez omejitve. Sredi množice ležeč na tleh je novomašnik molil z božjim ljudstvom, ki je s solzami v očeh rotilo svetnike, naj stoje ob strani mlademu Bengalcu ob vstopu med vrste misijonarjev. Molj je legel nad vse, tudi med najmlajše, ko smo tisti trenutek vsi živo občutili pričujočnost Duha.

Kalkutski nadpastir je razprostrl roke nad glavo posvečenca in molil k Sv. Duhu. Abani je razumel, da je zdaj prejel polnost službe.

Prihajali so ljudje k ofru in ga obdarovali, naposled mu je mati prinesla duhovniška oblačila. To je bil morda najbolj ganljiv trenutek obreda, nakar mu je mati obrisala maziljene roke in shrnila rutico v svoj sari.



Presrečna mati sprejema iz sinovih rok prvi duhovniški blagoslov

Naši ljudje še nikdar niso bili priča mašniškemu posvečenju. Protestantški bratje so začudeno, v globokem ganotju sledili molitvam in liturgičnemu bogastvu obredov. »Ali nismo imeli nekoč teh lepot skupno?«, me je resnih oči vpraševal protestantski katehist.

»Danes je kakor božič,« so ljudje vzklikali po končani maši in po blagoslovu, ki sta ga skupno dajala nadškof in novomašnik.

»Le kako ste mogli vse tako brezhbno organizirati?« so me vpraševali gostje, ki so prišli na zakusko — med njimi petdeset semeniščnikov iz Barrackpurja.

»Vprašajte naše sestre, stopite k patru Englebertu, ki je vodil obrede in prisluhnite našim pevcom ter ne pozabite, da so naši fantje žrtvovali dneve in noči. Njihovo je bilo delo, njihov tudi uspeh, Bog pa je blagoslavljal duh farnega sodelovanja. Jaz sem bil zraven le za korajžje.«

Vsi čutimo, da je ta lepa slovesnost zaorala brazde v srca vseh pričujočih, celo globlje kakor misijon. Tarjeje fantje — listi naših palm — se že pripravljajo na dan, ko dvignejo Kristusov kelih nad Bengalijo.

Pomagajte mladi bengalski Cerkv, kakor vas navdihuje Duh Gospodov!

grmovjem na drogih nosila domov lovniče sena, je vsako leto večje nalagal in urneje stopal, ona pa je komaj kdaj potožila, da nima več dvajset let. Rajši je stisnila usta in zasopla, ko jo je z bremenom v nategjenih rokah pehal navkreber. Nekoč pa se je spotaknila, spustila droge, se ujela za grm in ga poražena gledala. Prvič je tedaj videla v njegovih očeh tisto čudežno svetlobo, ki se rodi iz sočutja, ljubezni in zaskrbljenosti.

...Odkar se je zavedal svoje premoči, ni bil več tako osoren. Znanci so jo blagorovali: »Srečna ti, Katka, s takim sinom! Studira, sam si pomaga naprej, domač je in v cerkev hodi. Lepo bo tebi na stara leta!« Vselej se je vzradostila, kadar ji je omenil, da je bil v župnišču. Molila je in upala, da postane duhovnik. Pričela pa so na Grbino prihajati pisma z nežno pisavo, in on jih je sramežljivo skrival. Bila je nanja ljubosumna — a molila je, da ji ne bi bil odvzet in da ne

## Pismo dr. Zalokarja

(Delo, 3. 4. 1976)

Delo poroča 24. 3. 1976 o belogardističnem pisanju Katoliškega glasu, ki izhaja v Gorici. V njem je bilo več člankov, ki pomenijo napad na Jugoslavijo. Nekoga, ki se zanima za razvoj in bodočnost zamejskih Slovencev, zadeva ne more pustiti neprizadetega. Kajti dobro za zamejsko je v veliki meri odvisno od tesnega sodelovanja z matično domovino. Pisanje v Katoliškem glasu pa zabija klin med prizadevanji to in onstran meje. Vrh tega ga zabija tudi med zamejce same, čeprav vemo, kako jim je potrebna enotnost; končno pa loči med seboj tudi katoličane. Prav v Gorici poznamo nekaj katoliških intelektualcev, o katerih sem prepričan, da se s takim pisanjem ne strinjajo in upam, da ga bodo tudi sami obsodili in preprečili.

Na tak način je postal Katoliški glas velika nevarnost za naše ljudi v zamejstvu, ko je dal svoje strani na razpolago emigrantskim hotenjem. Razlog za nevarnost pa ni le v tem, da zabija klin. Se huje je, da s svojim pisanjem nadaljuje pisanje v kakem medvojnem Slovincu ali Slovenskem domu. Nadaljuje torej tam, kjer so belogardisti morali nehati leta 1945. Že takrat njihovo delo ni bilo drugega kot nož v hrbet našemu človeku. Postali so navadno orodje fašizma in nacizma. Pisanje v Katoliškem glasu kaže, da danes ne mislijo drugače. Zopet iščejo zaveznike, ne da bi jim bil mar pouk zgodovine, ki je vedno znova pokazal, da jih ti zavezniki izrabljajo za svoje cilje in jim življenje Slovencev in drugih Jugoslovancev ni nič mar. Ti zavezniki so jih tako zdaj kot v preteklosti kosali, npr. na kakih mirovnih konferencah. To bi storili zopet, če bi ustrezalo njihovim veliki politiki. Iskati in tuji politiki pomoč, je miselnost, ki ji ne kaže ponovno nasedati, saj je že nekoč pripravila dovolj zla.

Ta nečedna igra meče senco na svetla dejanja primorskih duhovnikov v času fašistične Italije in ne pomeni drugega kot izdajo tudi njihovega dela. Ob tej priliki naj omenim, da sem v zadnjih letih zelo jasno, javno in v pismu vabil in opominjal ljubljansko nadškofijo, da se distancira od svojih predhodnikov, ki so med vojno sodelovali z okupatorjem in pripravili ugled Cerkve. Žal opominov nisom poslušali, čeprav so podobni nasveti prihajali tudi od nekaterih duhovnikov. V zadevi Katoliškega glasu imajo ponovno priložnost, da se distancirajo od enega in drugega, se pravi od belogardizma med vojno in neobelogardizma, ki hoče zasejati razdor v vrstah zamejcev.

Gospodom, ki govorijo latinsko, bi na koncu rad dal še en nasvet, ki sodi k dobri vzgoji: Kdor živi v okviru tuje države, naj o svoji domovini upošteva rek: De patria nihil nisi bene.

prim. dr. Jurij Zalokar, Begunje

Dragi g. doktor!

Nekoliko nas je iznenadilo Vaše pismo v Delu dne 3. aprila in v Primorskem dnevniku dne 6. aprila. Kot izobrazjen in dobro vzgojen mož bi to pismo lahko poslali tudi na Katoliški glas, saj o njem pišete. V zapadnem svetu smo namreč vajeni na taka pisma uredništvu, ki jih naši časopisi tudi objavljajo. Vidi se, da živite v drugačnem svetu. To se pozna tudi iz celotnega tona in vsebine Vašega pisma. Če bi živeli v pluralistični družbi, bi takega pisma gotovo ne napisali. Tako pa ste vajeni, da vaše časopisje poje le enoglasno in se vam zato zdi vsako večglasno petje že nevarnost za zbor. V va-

bi zašel na slabo pot...

»Te noči po mojem ne bo preživela,« je Grahkovka šepnila Meti.

»Nocoj bom jaz čula pri nji, ti se malo odpočini, Micka.«

Tomečka je sempatja zadrževala, zajekala, zavzdihnila, potem pa spet obmirovala. Skozi okenca je sijal ščip, da je bilo svetlo skoraj ko podnevi. Noč se je vlekla v svojo tišino. V dremežu je Meta, ko na pustem bregu puščena, pobito premišljala. »Kako se vse spreminja, mineva, odhaja, človeško trpljenje pa nima konca!« Zdrnilo so jo nemirni vzdihli in premiki umirajoče.

»Katka!« jo je poklicala čisto od blizu. »Ti je kaj odleglo? Me še poznaš, Katka?« Sestra je komaj zganila roko, usta so hotela nekaj reči, povedati, prositi, naročiti, pa so obnemogla iskala zraka. Meta je prižgala svečo in jo oklenila s hladnimi sestričnimi prsti. Tisti hip je ko v slutnji prihitela Grahkovka — in ko je

šem primeru nevarnost za zamejce. Mi smo pa prepričani, da je prav raznolikost oziroma pluralizem mnenj, pogledov, dela za slovensko skupnost v zamejstvu vir življenjske sile in odpornosti. Prepričani smo, da bi tisti dan, ko bi vsi zamejski Slovenci peli le enoglasno po taktu PCI in PSI, bil tudi konec njihove narodne identitete. Po slovensko bi morda še nekaj časa govorili, slovenski pa ne bi čutili več. V tem prepričanju nas potrjujejo dogodki iz leta 1948/49. Ali si to želite?

Iz pluralizma mnenj in pogledov, ki je naraven v zapadni demokratični družbi, izhaja tudi različnost pogledov na stvarnost v domovini in s tem v Jugoslaviji. Pa naj gre za sedanost ali preteklost. V tridesetih letih demokratične svobode v Italiji smo se že tako zvišeli vanjo, da so nam tuji sleherni miti in tabuji. Tuja nam je postala beseda: »Il duce ha sempre ragione«. S svojo pametjo in po svoji vesti si prizadevamo iskati resnico in se truditi za vsestransko dobro našega zamejskega ljudstva, vsaj toliko, kakor tisti, ki jih vi imate za vele-Slovence. (V oklepaju povedano: oni so za svoje vele-slovenstvo plačani, mi pa zaslužimo le vaše in drugih očitke, pa še kaj hujšega od drage domovine.)

Vam se zdi naše pisanje neobelogardizem, emigrantska hotenja, iskanje tuje pomoči in še marsikaj drugega grdega. Toda pri vsem tem se vprašujemo: Ali imate možnost brati Katoliški glas, da ste si ustvarili take sodbe o njem? Med našimi naročniki vas namreč nimamo. Ga morda tu pa tam berete v kakih knjižnici ali veste o njem le to, kar je pisalo Delo? To bi bilo premalo za nepristransko sodbo.

Zato zaključimo: »De mortuis non nisi bene.« Tako se namreč pravilno glasi latinski pregovor, ki ga navajate. »O mrtvih samo dobro.« Če bi bila naša domovina mrtva (česar Bog ne daj!), bi o njej pisali samo dobro. Toda ona je živa in želimo, da bi bila zmeraj bolj živa in srečna. Prav zato se strinjamo s Franom Levstikom, ki je svojemu listu »Pavliha« postavil za geslo: »Šibati nemškutarje in narodnjake, če bodo delali napake.« Vemo, kaj je Levstika zaradi tega zadelo. Tedanji narodni prvak dr. Costa je o njem rekel: »Krepieren soll, der Hund.« Pogine naj, pes.

Podobne zgodbe so se pozneje v slovenski politični in kulturni zgodovini še večkrat ponovile in se žal še ponavljajo. Tudi Cankar jim ni ušel, kakor jim niso ušli v teh časih nekateri drugi pesniki in pisatelji. Žal nam je le, da ste v vrste takih »prvakov« stopili tudi vi. Še bolj nam je žal, da kličete na pomoč še druge, zlasti ljubljansko nadškofijo. V ustavi SR Slovenije ste zapisali, da je Cerkev ločena od države, to je od politike. Zakaj sedaj pozivate Cerkev, da bi se znova mešala v politiko? Nam se to ne zdi pošteno. Zato pustite, naj tisti: »Pogine naj, pes« ostane v ustih in praksi tistih, od koder je prišel v slovensko stvarnost.

## Popuščanje je za druge

Po poročilu urada »New China News Agency« je Sovjetska zveza ogromno povečala svojo atomsko oborožitev kljub pogodbi o zaporu izdelave atomskega orožja, ki jo je podpisala leta 1968. Do leta 1974 je zgradila 50 podmornic, oboroženih z daljinskimi raketami, v primeri s 7 podmornicami, ki jih je imela leta 1968. Ističasno je povišala tudi število medcelinskih raket z razstrelilnimi konicami od 800 leta 1968 na 1.500 leta 1974. Samo leta 1973 so v Sovjetski zvezi izvedli sto poizkusov z medcelinskimi balističnimi raketami in deset podzemskih atomskih razstrelitev.

mesec tonil za hrib, nizko na vzhodu pa se že svetlil novi dan, je Tomečka prestala, kar je vse žive še čakalo.

Konec nenehne bojazni pred trdim in varljivim svetom, konec pričakovanja sreče od njega... zmaga nad njim. Nešteto krat razpokane, ranjene, prepotene roke z žulji in obrušeni nohti so se, povezane z rožnim vencem iz podolgovatih bledovijoličastih jagod, za zmeraj sklenile pod prsmi.

Žolto nihalo ure je viselo negibno za steklom in ogledalo je bilo obrnjeno k steni.

Na veliki četrtlet je pritisnil hud mraz. Zupni upravitelj Zabkar, vaje toliko pretresljivejših smrti, je pogrebe pričakoval na pokopališču. Rekel je — in vsem je bilo prav — da bo obred kljub dolгим molitvah tega dneva opravljen kar nahitro, češ pokojnika je tako trdno verovala v onstransko luč, da se gotovo že pri Bogu pripravlja na svojo prvo nebeško alelujo.

# Nesmiselna verska ločina

Jehove priče so verska ločina, ki se opira na staro krivo vero tkzv. tisočletnikov. Ti so po svoje prikrojili nekaj stavkov iz Skrivnega razodetja sv. Janeza in pričakujejo neke vrste predčasno vesoljno sodbo, ki naj ji sledi tisoč let Kristusovega kraljevanja skupaj z izvoljenimi.

To verstvo je ustanovil v drugi polovici preteklega stoletja ameriški trgovec Karel Taze Russel, kateri je bil prepričan, da je odkril v svetem pismu ključ do skrivnosti: napovedal je namreč, da pride Kristus leta 1914, obsodi svet in uniči zavržene, nakar se bo začela tisočletna doba kraljevskega blagostanja izvoljenih. V resnici pa se je leta 1914 začela prva svetovna vojna. Russel je bil prisiljen prenesti svojo prerokbo na poznejši čas.

Njegov naslednik odvnetnik Rutherford se je kaj hitro znašel: Kristus da se je poslužil vojne, da uniči vsa kraljestva in vse pokrajine, ki da so uteloseni satan, potem šele se bo začela nova doba. A glej: tudi tokrat je prišlo razočaranje! Tudi po letu 1918 je zemlja še nadalje ostala uboga solzna dolina...

Rutherford je hotel pridobiti na času, zato je prerokoval, da bo konec sveta v letu 1925. A tistega skrivnostnega dne ni in ni hotelo biti. Predno je leta 1942 umrl, je bolj varno razrešil uganko: Kristus da je že prišel, neznan, inkognito, bi rekli danes, in tajno ločuje dobre od zavrženih. Kljub tej smešni igri je v ZDA okoli pol milijona, v Italiji sami pa nekaj deset tisoč Jehovcev.

## KAJ PRAVIJO

Jehove priče zanikajo mnogo verskih resnic. Ne verujejo v presveto Trojico, v Kristusovo božanstvo in neumrljivost duše. Po njihovem si je dušo izmislil hudič, ker da se bo s smrtjo vse končalo. Edino pravičnik, izvoljenih, to se pravi oni, Jehovci, bodo imeli to prednost, da si ohranijo večno življenje v nekakšnem zemeljskem raj. Vsa njihova vera je dejansko osredotočena na tem posvetnem paradizu, ki da je vedno bliže, četudi v resnici nikoli ne pride...

Ves nauk temelji na čudnem računanju, ki so ga odkrili v svetem pismu: kakor je Bog ustvarjal svet 7 dni, tako bo tudi svet sam trajal 7 dni. Vsak od teh dni pa jim pomeni 7 tisoč let, torej 49 tisoč let. Doslej jih je prešlo 48 tisoč, ostane jih še tisoč. Ker pa mora v tem času zadnjega tisočletja vladati Kristus s svojimi izvoljenimi, kot obsedeni nestrpnost čakajo, da se Kristus vendar enkrat odloči in pride, saj je že tako preveč zamudil.

Na zemlji namreč gospoduje satan in bo vladal do končnega poraza, Bog pa nima dotlej nobene besede. Ze zaradi tega prezirajo in zavračajo kot razdraženi vsak socialni red in kar je z njim v zvezi. Trgovino, vero in politiko označujejo kot zločinski hudičevi trojico. Odklanjajo denar, čeravno vse njihovo delovanje temelji na zelo učinkoviti trgovinski organizaciji. V politiki nočejo sodelovati, ker da je ta nekako človeško popuščanje satanovi moči.

## KAJ DELAJO

Na podlagi teh naukov živijo Jehovci v stalni napetosti, ki meji tako rekoč na norost. Kristusov skorajšnji prihod jih sili, da fanatično zbirajo »pravične«, ki naj postanejo deležni tisočletnega zemeljskega raja.

Po vsem tem pa tudi lahko razumemo, zakaj se Jehovci tako trdovratno odtegujejo skupnim dolžnostim urejenega človeškega življenja. Odklanjajo narodne zastave, nasprotujejo obvezni vojaški službi in udeležbi pri kakršnih koli volitvah. Zamenjajo celo družinske dolžnosti, ker jim je več propaganda za skorajšnje kraljestvo.

Neki njihov pristaš, ki je nedavno postal kristjan, pripoveduje v svoji knjigi, da se njegova mati nikoli ni trudila za toplo družinsko skupnost s svojimi otroki. Govorila je: »Bog me ni rešil zato, da bom hišna pomočnica.« Njega samega pa, ki je bil eden najbolj vnetih aktivistov, so začeli napadati in grajati njegovi soverniki, kadar se je bil zagledal v neke ženske oči in sklenil, da se poroči. »Veliki dan je tako blizu, zato ni časa za ljubezen.« Pravi jo namreč, da je tudi zakon od hudiča. Največjo skrb polagajo na preučevanje, čitanje in samovoljno razlaganje svetega pisma po črki, ne po duhu. Rabijo pa neko starinsko besedilo in odklanjajo izsledke novih kritičnih razlag.

## NEVERJETNA ZASLEPLENOST

V pametnem človeku se vzbuja opravičen sum, ker Jehovci trdovratno odklanjajo vsak dialog, pogovor, in brez izje-

me zavračajo vsakogar, če misli drugače kot oni. Oni edini imajo vse prav, vsi ostali pa se motijo. Kako po tem trdovratnem prepričanju živijo, naj nam pokaže resnični dogodek iz naših dni.

Lani se je smrtno ponesrečil mož in družinski oče. Na dan pogreba njegove žene ni bilo v cerkvi pri maši zadušnici. Vedel sem, da ni bolna, zato sem začuden vprašal njenega soseda, zakaj neki ni prišla. Odgovoril mi je: »Ali ne veste, da je ena najbolj vnetih Jehovih prič? Bila je celo v Rimu in se dala tam prekristiti. Zato noče in ne sme priti v katoliško svetišče, pa naj se tam tudi daruje sveta maša za njenega pokojnega moža, ki ni hotel sprejeti njene vere. Po njenem je itak izgubljen in ne bo užival zemeljskega raja tisoč let. Ko jo je župnik obiskal, da jo kot izgubljeno ovčico privede nazaj v Kristusovo čredo, ga je kratkoma nagnala s "papistom". Lani je navdušeno napovedovala konec sveta. Jaz sem se ji smejal vse leto. Ko pa se ji je mož smrtno ponesrečil, sem ji pošteno priznal, da je imela prav in se je njeno prerokovanje izpolnilo: za moža je bila njegova smrt resnično konec sveta...«

To se je zgodilo pri nas v letu Gospodovem 1975. Ker svet še stoji, so morali Jehovci njegov konec zaenkrat še prenesti na poznejši čas. Kar pa se je zgodilo pri nas, ima lahko usodne posledice, kakor nam kaže naslednji resnični dogodek.

V Tišem oceanu je majhen in zelo rodovitni otok. V drugi polovici preteklega stoletja je tam živel kar v izobilju peščica ljudi protestantske vere. V tistem času se je veliko govorilo, da bo kmalu konec sveta. Nekega dne je prišel na otok odlični pridigar in takoj šel »na delo«. Začel je oznanjati skorajšnji konec. Ljudje so spočetka nezaupno poslušali, a ker je imel tako nazaman jezik, so polagoma začeli nasadati.

## MOČ LJUBEZNI

Ljubezen zvesta, to je Magdalena: na vstajenjsko jutro zgodaj že z mazili k skalnatemu grobu gre, le Njega išče, kliče duša njena.

Vrtnarja prosi: »Dajte mi Gospoda! Ko se ji razodene, v blažen vzklik vzplamti srce: »Rabni, Učenik!« Božanska luč obsije jo od vzhoda.

Vačkrat šel sem že na pot iskanja: po dobroti in resnici se oziram, lepota stvarstva se nad mene sklanja.

A vem, zaman skozi noč in skrb prodiram. Samo tedaj dospem na vrh spoznanja, če si pogled z ljubeznijo odstimam.

Ko je bila stvar »zrela«, je pridigar dočel dan Kristusovega prihoda. Zadnje mesece ljudje sploh niso več delali. Čemu neki, ko pa bo vendar vsega konec! Tiste dni napetega pričakovanja pa je pristal na otoku še drugi tujec, gospodski človek. Rodovitna zemlja se mu je naravnost smilila, ker je nihče ni hotel več obdelovati. Začel jo je kupovati po smešni ceni. Ko so bile kupno-prodajne pogodbe pravilno in postavno podpisane in konca sveta ni in ni hotelo biti, so se ljudem odprle oči, da so spoznali prevaro. A kaj so hoteli? Zemlja ni bila več njihova last. Če so hoteli še nadalje živeti, so morali nekdašnje svoje zemljišče vzeti v najem in novima gospodarjema plačevati pošteno najemnino. Praviim gospodarjema, zakaj prvi pridigar in naslednji kupec sta bila seveda zvesta sodelavca...

Ali ni čudno, da se dajo neki ljudje tako očitno vleči za nos? Da verjamejo neznanicu, ki jih uči »pravilno« brati za Jehovce posebno izdano sveto pismo in zametujejo od Kristusove Cerkve potrjeno in z razlago opremljeno božjo besedo? Pa naj še kdo trdi, da ljudje nismo čudaki!

Vse to pa sem napisal v tili želji, da bi kateri naš bratec, ki z enim očesom že škili na Jehovce in njihove zlate obljube, odprl oči in naredil kot neki Gorican, kateremu so njegovo lastno ženo v njegovi odsotnosti skoro prepričali, Jehovci seveda, da je že kar spretno znala poiskati mesta v sv. pismu in jih po jehovski razlagati. Neko soboto je ostal doma in počakal nič hudega slutečega pridigarja. Ko je ta vstopil, mu je gospodar naravnost zaprl usta v besedami: moja žena in jaz sva krščena katoličana in to hočeva ostati do smrti. Od danes naprej nimate več vstopa v mojo hišo. Zeno so pa vendar »ociganili«, da jim je za drag denar odkupila en izvod sv. pisma...

M. Z.

# Ob stoletnici rojstva Ivana Cankarja 1876-1976

10. maja letos bo minilo sto let, odkar je na Vrhniki privekal na svet Ivan Cankar. Njegov dom je stal na »klancu siromakov«, a že nekaj desetletij sem se šolarji učijo o njem kot največjem slovenskem pisatelju. O takih naslovih se morda dá razpravljati, eno pa je gotovo: Ta »siromak« je dal našemu ljudstvu v svojih delih neprecenljivo bogastvo. Ob stoletnici rojstva je prav, da njemu, oziroma njegovemu delu, posvetimo nekaj misli.

»Cankar je težak, prav neprebavljiv,« se pogosto sliši. Res, njegove stvari so navadno prav malo podobne »slovenskim večernicam« in še manj kratkočasnim kriminalkam. To ni branje za lahko noč in ne za preganjanje dolgega časa na vožnji ali pri sončenju na plaži. Treba ga je brati počasi, da ne rečemo kar s po-

božnostjo.

Kakor popotnik, ki hodi peš, vidi več lepote narave kot tisti, ki na štirih kolesih požira kilometre, tako je tudi pri branju umetniškega spisa. Ob občudovanju Cankarjevega besednega mojstrstva bomo počasi odkrivali tudi, kaj hoče povedati. Včasih je zgodba prav neznačajna, kot na primer tista o skodelici kave, vendar more pazljivo bralcu tistih nekaj strani toliko dati. In želeli bomo isto drobno mojstrstvo občudovati znova in znova.

Dalje se je Cankarjevemu pisanju rada očitala črnogledost. Ni dvoma, da je pogosto pisal v žalosti, grenkobi in gnevu. Žalosten je bil nad usodo »siromakov s klancu« in še bolj nad njihovo lastno vdanostjo v usodo, češ: že mora tako biti. Hud je bil na dvojno moralno »častivred-

## Legenda o „Zlatorogu“ v italijanščini

Znana triglavska legenda o Zlatorogu spada gotovo med najlepše izraze folklorne pripovedi na Slovenskem. Obravnavali so jo mnogi naši etnografi, pesniki in pisatelji. Tudi med tujci, ki zahajajo v naš čudoviti triglavske svet, zbujata legenda zanimanje, bodisi po svoji izvorni tematiki, bodisi po veličastnosti narave, v ka-

## Meddobje 4

Pred kratkim smo prejeli obzornik »Meddobje« iz Buenos Airesa (Argentina). Objavljeni prispevki so tudi tokrat važni za naše slovensko kulturno ustvarjanje, pa najsi nastaja doma ali v svetu.

France Papež začneja s špansko pesmijo »Hay un año«. Nato znani pesnik Vladimir Kos iz Tokia (predava na vseučilišču) objavlja v spomin 30-letnice nasilne smrti domobranskega pesnika Ivana Hribovskega spominsko črtico »Hranite mi na večer drag spomin«; stih je vzet iz Hribovskeve poezije.

Vendar ne more brez določenih domnev in izenačevanja slovenskih razmer med vojno, kar prispevku zmanjšuje vrednost. Se natančni zgodovinarji ne bi mogli presojati, da kaj bi bilo, če (ne) bi bilo... Osrednji slovenski prostor, to je primorsko, kranjsko in štajersko področje izkazuje med vojno tako različne razmere, da jih je tvegano prevajati na eno samo formulo. Zapis bi našel svoj pomen, če bi se posvetil predvsem predstaviti Hribovskega in njegovih doživljenj kot pesnika.

Kos prispeva nadalje tudi nekaj pesmi, kakor zmeraj, zelo uspelih. France Papež pa črtico »Fantje«, ki je prepričljiva in odkrije globoko prizadetost ob usodnem vračanju domobranske vojske.

Vinko Beličič sodeluje z »drobno prozo« kratkih doživljenj. Slike imajo naslove: Jeromen, Ventilator, Tridesetletnica. Niso brez družbene kritičnosti, rahle otožnosti, kot sploh Beličičev pesniški svet.

Franc Jeza objavlja tudi svojo črtico, a se izkaže bolj v predirnih obravnavah. V sestavku »Nov pogled na slovensko zgodovino« obravnava na kritičen način celo vrsto popačenih stvari v slovenski zgodovini, čemur bi na kratko rekli, da slovensko zgodovinsko preveva v celoti ideologija (enostransko tolmačenje v prid takega ali drugega nazora, sodi H. LeFebvre - The Sociology of Marx, London 1969, str. 64, ali K. Mannheim - Ideologie und Utopie, Frankfurt/M, 1952, str. 83, da je neznanstveno). Jeza sicer pravilno ugotovi, da je bila Notranja Avstrija politično in državno pravno naslednica stare Karantanje in da so se tega njeni predstavniki ne glede na narodnost ves čas zavedali.

Kljub temu si ne more kaj, da ne bi ponovil ustaljene trditve, da so vzeli za slovenskega »grb kranjske dežele«, ki da je že stoletja osrednja dežela, kar pa zgodovinskopolitično (in to grbi so) ni res. Dokler traja pravo stare Karantanje, je osrednja dežela Koroška, tja so se hodili ustoličevati tudi notranjeavstrijski vladarji iz Gradca. Sele ko preneha zgodovinsko pravo in začne narodnostno-jezikovno pravo, postane Kranjska osrednja slovenska dežela (sredi 19. stol.). Jeza kritično oceni tudi »popravljanje« zgodovinskih imen. Knez »Hotimir« se v listinah navaja pravzaprav Cheitmar.

Tine Debeljak prispeva nadalje prevod Schillerjevega »Hvalospeva radosti«, sicer brez razlage.

Umetniške priloge so z akademske razstave slikarke Bare Remec.

Obzornik »Meddobje 4« se dobi tudi na upravi »Katoliškega glasa« po ceni 2.000 lir za zvezek.

tero je uokvirjena.

Ze pred skoraj sto leti, točneje leta 1878, je nemški pesnik Baumbach na novo spesnil zgodbo o Zlatorogu ter jo objavil v Leipzigu. Njegovo delo je že takrat želo veliko priznanja. Zdalj je ista Baumbachova pesnitev, po zaslugi dr. Ilse Hofmannove iz Trbiža, izšla v italijanskem prevodu.

Nisem poklican, da bi ocenil tehnične vrline ali pomanjkljivosti tega prevoda. Kar takoj opaziš je, da zgodba »vleče«, da je branje prijetno in da knjigo zlepa ne spustiš iz rok, ko si jo enkrat začel čitati.

Kdor le količkaj pozna težave, ki se porajajo ob prevajanju delikatnih pesniških del, mora iskreno čestitati prevajalki, da je posrečeno izpeljala nalogo tudi v najtežjih primerih.

Hvaležni smo dr. Hofmannovi ne samo, ker je našim sosedom Italijanom prikazala eno najlepših ljudskih legend, temveč tudi za ljubezen, ki jo že v uvodnih besedah izkazuje do našega triglavskega raja in do ljudi, ki v njem živijo.

Knjiga je izšla pri založbi Scarpis v Conegliano. V prodaji je v slovenskih knjigarnah. Cena 1.500 lir. - M. Rijavec

## Letališče Maribor

Sredi maja naj bi novo letališče reda B v Mariboru sprejelo prva letala. Pristajalna steza bo dolga 2.500 m. Zgrajena so že letališka poslopja in tudi nadzorni stolp. Predvidevajo, da bo šlo prek novega letališča še letos 56.000 potnikov in okoli 200 ton tovora. Redne letalske proge bi najprej potekale: Maribor-Split (enkrat na teden, poleti petkrat), Maribor-Dubrovnik (enkrat, poleti petkrat na teden), Maribor-Beograd (vsak dan), Beograd-Maribor-Frankfurt (enkrat na teden). S tem bo odpomagano dolgoletni odmaknjenosti območja Štajerske in Prekmurja. Slabo pa napreduje gradnja ceste Maribor-Celje in doslej še nepriljubljeni načrt mednarodne povezave Maribor-Murska Sobota-madžarska meja, ki bi služila tudi povezavi Italije z vzhodno Evropo.

## »MLADIKA« štev. 2-3 v spomin prof. Peterlinu

O njem spregovori najprej v uvodniku prizadeto pisatelj Alojz Rebula. »Na nas vseh, ki nam je kaj več kot do čevapčičevskega slovenstva in kaj več kot do folklornega krščanstva, je, da ne pustimo sprinhati niti enega od semen, ki jih je bogati sejalec raztresel po naši bridki njiivi,« zaključuje Rebula svoj spominski uvodnik pokojnemu prof. Peterlinu.

Sledijo občutene besede o pokojnem, ki so jih na žalni seji Slovenske prosvete podali Saša Mantelanc, Tomaž Simčič, Drago Stoka, Zorko Harej in Miro Opelt. Zora Tavčar mu je kot šopek na grob poklonila celostransko pesem.

Tone Bedenčič tudi tokrat podaja duhovno misel, ki je za postne dni in današnji čas globoko pomenljiva. Saša Martelanc razmisli znova o Rižarni in njenem tragično pomenljivem simbolu za vso primorsko srenjo. Uspeli so tudi prispevki »Iz dnevnika mlade družine«, o telesni vzgoji pred in osnovnošolskih otrok (razgovor s prof. Frankom Drasičem), o Družabnem srečanju otrok in o Zenitni na tržaškem Krasu (Zora Križmančič), o nerojenem otroku, ki hoče živeti, Antena novic ter opravljeni Čuk na obelisku.

Prof. Martin Jevnikar podaja orise zamajskih pesnikov Kravosa, Pangerca in

nih» veljakov, ko je videl vso zlaganost njihove veličine, njihovo plitvost ali pa kar zločinski prepadnost za proceljem narodoljubja in celo krščanstva. Toda Cankar ne joka iz obupa, ne smeši življenja v »dolini Sentflorjanski«, kot da je na veke zapisana svoji utesjenosti, dvo-ličnosti in laži-častivrednosti...

Obnovimo sklep njegovega romana »Na klancu! Lojze se vrača v domači kraj, da bi tam umrl, mlad, a brez vsakega upanja. Prepričan je, da so vsi ljudje s klanca le obsojenci na smrt. Sreča se z nekdanjim sošolcem, ki je sedaj učitelj. Ta se je resno lotil dela z mladimi kmeti in delavci. S kulturo jim hoče dati več človečnosti in poleta v življenju. Lojze ne dá nič na to. A zadnje besede romana, potem ko Lojze doživi materino smrt, so polne upanja:

»Tam doli se je zasvetilo, majhna rdeča luč je trepetala, rasla je in polapalojoča rdeča iskra se je izpremenila v mirno, jasno belo svetlobo. To je bilo učiteljevo okno. Lojze je strepetal in gledal je nepremično v mirno belo svetlobo, ki je sijala iz noči...«

Neposredno pravi Cankar sam: »Kritiki so me imeli za pesimista. Tepci! V prvih časih sem bil žalosten in nezadovoljen; to je bila bolezen mladega študenta, ki je lačen, ne pa pesimizem. Jaz sem optimist ves, kar me je. Kako bi človek sicer delal in se trudil, če bi vedel, da je vse zastoj? Jaz upam v bodočnost našega naroda; to upanje izraža Zupančič jasno in veselo, jaz pa v satiri, tragiki in paradoksu« (Iz. Cankar »Obiski«).

Pred nekaj leti je ljubljanska televizija prenašala reportažo s premiere nove odrske postavitev Cankarjevih Hlapcev v Drami. V pavzi so naprosili za nekaj besed pred kamero tudi sedaj že pokojnega Staneta Severja, ki je imel vlogo župnika. Takole se je odrezal: »Svetujem Slovencem, da se dobro pogledajo v ogledalu, ki se mu pravi drama Hlapci.«

Umetniku, ki je res umetnik, ni težko preživeti svojega časa. Cankar nas še vedno opozarja na naše napake in zablode, pa nas tudi spodbuja k zaupanju v bodočnost in k delu zanjo. V svojih delih zna občudovati človeka, ki se nesebično in vztrajno trudi in žrtvuje iz ljubezni.

Najbolj dognano je to občudovanje izrazil v osebnosti svoje matere. Vidi neprecenljivo vrednost v narodu, tistem zatiranem in ponižanem, ki pa nosi v sebi mladost in življenje. Njegova mati se je bala zanj, da ne bi pozabil na Boga. Leta in leta se je sicer zdelo, da se je njena bojazen uresničila. V resnici ni mogel Cankar nikdar biti daleč od Boga, prej bliže od tistih, ki so ga znerjali z brezbožnikom. V zadnjih letih pred svojo pregodnjo smrtjo pa je Boga tudi zavestno priznaval in v njem videl končni, čeprav mnogokrat nedoumljiv odgovor na zapletena vprašanja življenja, tudi na vprašanja o krivici in trpljenju, ki so ga vedno vznemirjala.

Tako se ob Cankarju, ob njegovem iskanju Lepote, Resnice in Ljubezni lahko tudi danes, čeprav živimo v časih, ki so dokaj drugačni od njegove dobe, resnično bogatimo.

Cuka. In nadaljuje predstavljanje zdomskih listov: za kanadsko Božjo besedo je tokrat na vrsti argentinsko Duhovno življenje.

Nagrade iz natečaja »Mladike« za izvirne črtice so tokrat prejeli: Saša Martelanc (za »Hrast iz lipovine«), Pavle Zidar (za »Mami, mami«) in Milena Merlak (za »Otrok in vojna«).

Objavljena je tudi črtica »Hrast iz lipovine«. Leposlovno in doživljaljsko je dobro zgrajena, moti pa precej njen pesimizem. Pisec sreča v Avstriji Nemca, ki se piše Printsčitsch (Prinčič). Razvije se pogovor in presenečeni tujec izve, da je njegov rod pravzaprav od Gorice. Konec pa izvenitno trpko in usodno. Otožna slovenska pesem tujea gane in zdi se mu, da so pri Slovencih pesmi tako otožne, ker da »nam tujci kradejo ljudi«.

Tak zaključek je značilno ponavljanje trditve o slovenski samonesrečnosti, ki jih je še pred prvo vojno skovala nemška stran Slovincem, da bi jih laže asimilirala, ker bi videli v nemštvo nekakšno odrešitev iz svoje nesrečnosti. Zadeva pa je sama po sebi prav preprosta. Ljudje so se vedno selili iz ene dežele v drugo in če imajo Nemci v Avstriji tudi kakšnega Prinčiča, imamo pri nas Valvasorje in Zoise, trde »Kranjce«. - ul



Zvonik cerkve sv. Ivana v Gorici vabi slovenske vernike k praznovanju velikega tedna. V četrtek 15. aprila ob 20. uri bo sv. maša v spomin zadnje večerje; v petek ob 17. uri obredi velikega petka; v soboto ob 19.30 obredi velikonočne vigilije

### SKPD »HRAST« IZ DOBERDOBA

vabi na tradicionalni

## PRAZNIK POMLADI

na velikonočni ponedeljek, 19. aprila

### PROGRAM

- 10.— Odprtje praznika. Deloval bo dobro založen buffet. Razstava slik Antona Mihelčiča.
- 14.30 Prijateljska tekma v odbojki med ženskima ekipama »Hrast« iz Doberdoba in CUS iz Trsta.
- 16.— Nastop folklorne skupine iz Sovodenj.
- 18.— Koncert ansambla »Igo Radovič« iz Nabrežine. Sledi prosta zabava ob zvokih istega ansambla.

V buffetu bodo na voljo piščanci, klobase in domače vino.

V primeru slabega vremena bo praznik naslednjo nedeljo, dne 25. aprila.



### Pevski koncert na Travniku

V okviru postnih prireditev je zbor »Sant'Ignazio« iz Gorice priredil prejšnji teden vsakoletni koncert, ki je obsegal dela klasične polifonije in nekaj modernih skladb. Zbor, ki ga vodi prof. Stanko Jeričijo, je v prvem delu izvajal Monteverdijev mašo »In illo tempore«, ki jo je pred časom odkril v Mantovi znani muzikolog S. Casilino. Goriški zbor jo je sedaj prvič predstavil občinstvu. V drugem delu sporeda pa je italijanski travniški zbor podal dela Palestrine, Gallusa, Bacha, Haberta, Jeričija (O salutaris Hostia, za ženski zbor), Corala, Pagota in Dawsona, slednjih dve znani črnski duhovni pesmi.

Zbor je s koncertom potrdil svojo utrenjenost zlasti v klasični polifoniji in s tem prispeval k širjenju te glasbe med goriškimi občinstvom. Zalostno je, da občinstvo (na koncertu res maloštevilno) ne kaže večjega zanimanja za tovrstne koncerte.

### Slovcem naklonjen dijaški list

»Otto e mezza« (Ob osmih in pol) je naslov dijaškemu listu, ki ga izdaja goriška mladina. Po presledku štirih let je s preteklim marcem začel ponovno izhajati.

Naslov »Otto e mezza« je za vsakega šolarja in dijakca značilen, saj mu naznana začetek pouka. List je v rokah krščanske mladine in ima zanimive članke s sodobno tematiko. Razveseljivo je predvsem to, da se je zavzel za pravico pouka slovenščine v Ukva. Prinaša namreč intervju v slovenščini in italijanščini, ki so ga imeli izdajatelj lista z ukvanskim župnikom Mariom Garjupom. Tudi članek »Distretto sloveno - Libertà di educazione« zavzema stališče odločne in iskrene obrambe slovenskih pravic na prostoru, kjer živijo Slovenci.

Listu smo hvaležni za razumevanje in mu želimo obilo uspeha.

### »Primorska poje« v Gorici

Prejšnji četrtek smo prisostvovali v gledališču Verdi v Gorici predzadnjemu nastopu revije »Primorska poje« 1976, ki jo prirejata Združenje pevskih zborov Primorske in Slovenske prosvetna zveza. Prejšnji koncerti letošnje revije so bili v Tolminu, Dobrovem, Dolini, Sežani, Kodru in Mirnu. Zadnji koncert pa je bil Drejnjo soboto v Trstu.

### Rupa

Letos teče že peto leto, odkar prirejamo v naši prijazni vasi na pragu pomladi, tj. proti koncu aprila, ob farnem zavotniku sv. Marku, kulturni praznik, ki smo mu nadeli ime »Praznik fritaljev«.

Prva leta je bila ta praznik kakor otrok, ki začenja hoditi; potem pa se je razvil v pravo zmagoslavje slovenske pesmi in pristne vaške kulture. Tudi letos smo prepričani, da bo tako. Prizadevni domačini že pripravljajo prijetni prostor ob cerkvi, pa tudi mešani zbor pridno vadi za svoj nastop. Naj omenimo, da bo zapel tudi izvršno domačo pesem v priredbi znanega skladatelja Matija Tomca.

Program prireditve bo pester kot prejšnja leta, seveda pa ne bo manjkalo tradicionalne fritalje in drugih dobrot, ki se jih bo dalo zaliti z dobro kapljico in v sproščeni družbi.

Kakor lani bo tudi letos naš praznik dva dneva: v nedeljo 25. aprila in v soboto 1. maja, ki je posvečen delovnim ljudem. V prihodnji številki Katoliškega glasa pa bomo objavili točen spored. Navsezadnje torej v Rupji na »Prazniku fritaljev«.

### Občinska seja v Doberdoba

Na svoji zadnji seji se je doberdobski občinski svet najprej spomnil pokojnega odbornika Severina Devetaka ter izvolil na njegovo mesto Darija Legiša. Na vrsti je bila nato debata o mazanju dvojezičnih tabel oz. smerokazov. Predsednik pokrajine se je tudi zanimal za zadevo ter obljubil ustrezne ukrepe (to prav gotovo tudi na podlagi protestnega telegrama pokrajinskega vodstva Slovenske skupnosti v Gorici). Pri tem naj poudarimo, da občinska uprava ni pravočasno očistila pomazanih tabel že takoj ob prvem mazanju in takrat ni podvzela korakov v občinskem svetu, pač pa je ukrepal le odbor. Svetovalka Slovenske skupnosti Marija Ferletič je na tej seji poleg omenjenega problema iznesla še vrsto predlogov. Med temi je najavila predložitev dnevnega reda s področja toponomastike z zahtevo, da se že enkrat uredi poimenovanje ulic po slovenskih možeh.

Predstavnica Slovenske skupnosti je nadalje obravnavala problem jusarskih pravic in razlašanja za dela na avtocesti Trst-Benetke. Ferletičeva je še v zvezi z gradbenim načrtom predlagala imenovanje izvedenca arh. Kokorovca. Poleg tega je še zahtevala nekaj ukrepov v zvezi z osebjem ter intervencijo pri šolskem skrbniku za uvedbo enotnega urnika na slovenskih srednjih šolah.

### DAROVI

**Za sklad Katoliškega glasa:** Tržačanka v počastitev spomina pokojnih staršev z željo, da bi Katoliški glas tudi v bodoče tako odločno pisal, 50.000; družina Peterlin 10.000; družina Antonič namesto cvetja na grob Severina Devetaka 2.000; SKPD »Mirko Filej« v spomin Franca Žgavca, očeta odbornice Franke 20.000; N. N. iz Gorice 10.000 lir.

**Za katoliški tisk:** Karel Kalc iz Gropade namesto cvetja na grob Marije Grgič iz Padrič 5.000 lir.

**Ob srebrni poroki:** zakonca Valentig za Katol. glas in Katol. dom po 25.000 lir.

**Za slovensko duhovništvo v Gorici:** družina Vetrlih v spomin Franca Žgavca 10.000 lir.

**Za Zavod sv. Družine:** M. J. namesto cvetja na grob Olgi Prinčič 5.000; N. N. iz Sovodenj 10.000; N. N. 20.000; družina Peric Ema namesto cvetja na grob Severina Devetaka 5.000 lir.

**Za Slovensko skupnost in Našo pot:** N. N. iz Jamelj 5.000 lir.

**Za števerjansko cerkev:** ob svoji 70-letnici daruje Milka Terpin v spomin mame g. župnika Prinčiča 50.000 lir.

**Za cerkev na Opčinah:** družina Sosič v spomin prof. Ivana 1.800; Julka Guštin 800; Marta Kralj 800; Marija Sosič 5.200; N. N. 3.000; N. N. (H.A.) 20.000; N. N. v spomin moža in sina 10.000; razni 1.500 lir.

**Za Vincencijevo konferenco v Trstu:** Dušan in Vera Hmeljak v spomin prof. Jožeta Peterlina 10.000 lir.

**V spomin prof. Jožeta Peterlina** darujejo za Mladiko: Mladinski krožek iz Zgonika 20.000; družina Fonzari iz Tržiča 10.000; Gracijan Gerdol, Trst, 5.000 lir.

**Za Marijin dom v Rojanu:** družbenka iz Rojana v spomin msgr. K. Musizza 10.000; Marija Žagar za obletnico poroke 10.000 lir.

**Za Mária Ivašiča:** Dorica Filipič v spomin Ludvika Pirca 2.500, v spomin Angele Pahor 2.500, v spomin prof. Jožeta Peterlina 2.500 lir.

**Za rojansko cerkev:** N. N. 2.000; I. R. 3.000 lir.

**Za glasilo beneških Slovencev »Dome«:** T. C. v spomin Dušana Cerneta 5.000 lir. **Za misljone:** C.M.P., Gorica, 100.000 lir. **Vsem plemenitim darovalcem Bog povrne, rajnim pa daj večni pokoj!**

## Šport

### ASFRJ - Olympia 2 : 3

(16 : 14, 15 : 4, 7 : 15, 7 : 15, 13 : 15)

V Cedadu si je slovenska šesterka priborila lepo in zasluženo zmago. To je prva v gosteh, dosežena proti moštvo, ki zaseda drugo mesto na vrednostni lestvici tega turnirja.

Tako postajajo bolj utemeljene večkrat izrečene trditve, da je moralo naše moštvo v prvem delu prvenstva šele iskati notranjo skladnost in da bodo prej ali slej prišle do izraza njegove sposobnosti. Zaradi načina, s katerim so si naši pridobili nov par točk, pa zaslužijo prav vsi odbojkarji priznanje.

Tekma sama se je vršila v zelo ozki in nizki telovadnici, ki so jo napolnili ASFRJ-ovi navijači. Na začetku je zgedel slabemu sprejemanju žog in številnim zgrašenim servisom. Po stalnem vodstvu Olympije pa je set pripadel Cedajcem. Ob menjavi igrišča je ASFRJ seveda izkoristil trenutno nerazpoloženo naše ekipe.

Medtem so naši preboleli razumljivo zbežanost od prvega seta. Trener je v tretjem nizu spet razporedil igralce kot v prvem, fantje pa so se potrudili pri bagerju in servisih. Učinek je bil takojšen. Tolkači so zaključili nekaj prav lepih žog, kar je precej zmedlo nasprotnika. ASFRJ je med drugim imel zelo skrbno izveden blok in je odlično prestrezal žoge, bil pa je površen v napadu.

Tako v tretjem setu se je goriška šesterka zavzela in z nenavadno vztrajnostjo in odločnostjo izenačila število setov.

Ob burnem navijanju publike v izredno odmevni telovadnici naši niso izgubili glave. V odločilnem setu je slovenska ekipa ohranila mirne živce in nabirala točko za točko.

Bila je stalno v vodstvu in le enkrat jo je ASFRJ prehitel po menjavi igrišča. Potem pa ni nič pomagalo, čeprav so se nasprotniki borili na vse škrpice, da bi preprečili poraz, ki je prišel po dveh dveh setov.

Za Olympijo so igrali: Devetak, Kuštrin, Soban, Tomšič, Cotič Stefan in Marko, Nardin, Černic.

### Olympia - Dom 3 : 0

3. ženska divizija (0, 7, 2)

Olympia: Perše, Primožič, Bertolini, Devetak, Košič T. in M., Uršič, Culiat, Srebnič.

Dom: Buzzi, Vižintin, Semolič, Bensa, Černic, Leban, Maraž, Bregant, Marinič, Sgubin.

Malo težav za Olympijo proti mladi ekipi Doma. Tekma je bila vsekakor koristna izkušnja za obe šesterki. Nikakor pa ne gre podcenjevati Domovk, ki so ustanovile svojo ekipo šele pred kratkim in so komaj na začetku svoje aktivnosti. Zato ni umestno postavljati vrednost teh ekip.

Kar zadeva žensko ekipo Olympije, je to že drugo leto njenega uradnega nastopanja. Dekleta se v glavnem že tjemajo, nekateri so dosegli raven, ki je nad povprečjem.

Morale pa bodo še veliko vaditi v podajanju, tolčenju in v razporejanju na igrišču. Med vsemi izstopajo tri igralke, Peršetova, ki je tudi kapetan in Primožičeva, Koršičeva pa kot dviglač. Resnost, s katero ta dekleta jemljejo redne treninge, bo gotovo rodila zaželene uspehe.

Tu bi rad opozoril na neumestnost italijanskega napisu na majicah, ki jih nosijo naša dekleta in ki ne dela časti slovenski ekipi.

## OBVESTILA

**Skedenjski muzej** v Trstu je odprt vsako nedeljo od 11.30 do 12.30 in vsak torek in petek od 15. do 18. ure. Za šole pa sporazumu po telefonu 827248.

**SSG - Trst:** v Kulturnem domu v Trstu bo v ponedeljek 19. aprila ob 16. uri na sporedu igra Josipa Tavčarja »Igorju uga ja Bach«. Abonma red G okoliški. V sredo 21. aprila pa bo ob 20.30 predstava za abonma red D (mladinski ob sredah).

**Deveti abonmajski koncert** Glasbene matice - Trst bo v nedeljo 25. aprila ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu. Nastopijo: simfonični orkester Slovenske filharmonije, Mladinski pevski zbor iz Maribora, Slovenski oktet in oktet Gallus pomnožena s člani zbora Slovenske filharmonije in zbor RTV Ljubljana. Dirigent Anton Nanut. Rezervacije po telefonu 418605.

**V Ukvah** bo na velikonočni ponedeljek 19. aprila ob 14.30 nastopil ansambel TAIMS z Opčin. Sodeloval bo tudi ansambel »Galebi«. Toplo vabljeni vsi Slovenci iz Kanalske doline.



**Poročila:** 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45.

**Dejstva in mnenja:** 14.30 (samo ob delavnikih).

**Sport:** (dnevno) ob 20.00 uri.

### Spored od 18. do 24. aprila 1976

**Nedelja:** 8.05 Slovenske velikonočne pesmi. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Orgle. 11.15 Mladinski oder: »Pirhi za mamo«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 Nedeljski koncert. 16.30 Operetna fantazija. 17.00 Sport in glasba. 18.00 »Budnost«, drama. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

**Ponedeljek:** 8.30 Godalni orkestri. 9.00 L. Janáček: Glagolska maša. 9.40 Praznično jutro. 10.40 Sodobni pevci in ansambli. 11.15 Mladinski oder: »Igraj se z nami«. 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 15.45 »Dobri divji mož«, drama. 16.45 Za mlade poslušavce. 18.30 Baletna glasba. 19.10 Pomladne pesmi Vinka Beličiča. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba za lahko noč.

**Torek:** 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Milko Bambič. 19.20 Za najmlajše. 20.35 G. Verdi: »Otello«, opera. 21.45 Glasba za lahko noč.

**Sreda:** 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Deželni koncerti. 19.10 Avtor in knjiga. 20.30 Simfonični koncert. 21.35 Glasba.

**Četrtek:** 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Trio Ozim-Pahor-Slama. 19.10 Človek pred rojstvom. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Daljni odmevi«, drama. 22.00 Glasba.

**Petek:** 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncertisti naše dežele. 19.10 Bruna Pertot: »Prva ljubezen«. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.30 Lahka glasba.

**Sobota:** 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Simfonična glasba. 18.55 Filmska glasba. 19.10 PD »Vipava« na Peči. 19.40 Pevska revija. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Ana ružica na Repentabres«. Enodejanka. 21.15 Lahka glasba.

## Ljubljanska TV

### Spored od 18. do 24. aprila 1976

**Nedelja:** 10.45 Otroška oddaja. 13.35 Nedeljsko popoldne. 17.42 »Samorastniki«, slovenski film. 20.00 Salaš. 20.55 Alkoholi zem. 21.35 Sport. 22.10 Hokej ZDA : ZRN.

**Ponedeljek:** 17.15 Zgodbe o Poluhcu. 17.30 Labod. 18.15 Naše kače. 20.00 Koncert. 21.00 Kult. diagonale. 21.45 Hokej SZ : ZDA.

**Torek:** 17.20 O prometu. 17.35 Papirnati mesec. 18.45 Narodna glasba. 20.00 Brkin ci. 20.55 »Kontrapunkt življenja«.

**Sreda:** 17.10 Pravljica. 17.25 Pionirji fotografije. 18.45 Glasbeni amaterji. 20.00 »Somrak bogov«, film.

**Četrtek:** 15.20 Hokej. 17.20 Cvetlične pravljice. 17.35 Neven. 18.20 Računalnik. 20.10 V živo.

**Petek:** 16.45 Križem kračem. 17.45 Košarka Jugoslavija : Kuba. 20.05 Mali oglasi. 21.10 Serif v New Yorku. 22.55 Hokej.

**Sobota:** 15.50 Studij na univerzi: Medicina. 16.10 Veliki raziskovalci. 20.00 TV žetnik. 20.40 »Metulji so svobodni«.

★

**Za lačne po svetu:** N. N. 5.000; N. N. iz Mavhinja 10.000 lir.

**Za svetogorsko baziliko:** v počastitev spomina Zofije Mazora darujeta hči Kristina in Berta Di Bert iz Montreala po 10.000 lir.

**Za ortopedsko nogo:** N. N., Trst, 5.000; N. N., Sv. Vincencij, 5.000; Slovenka iz Kanalske doline 10.000; S. F. 10.000; Kristina Gerdol, Trst, 10.000; Gracija Gerdol, Trst, 5.000; T. C. v spomin pok. Ivana Omersa 5.000; E. P., Trst, 2.000 lir.

**Večjo kraško gmajno** z borovci nad Grljanom z razgledom ter košček obale brez posebnih ugodnosti v bližini Grljana oddam v najem.

### OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Možnik  
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

## Ob zmagi Življenja nad Smrtjo čestitajo in pozdravljajo:

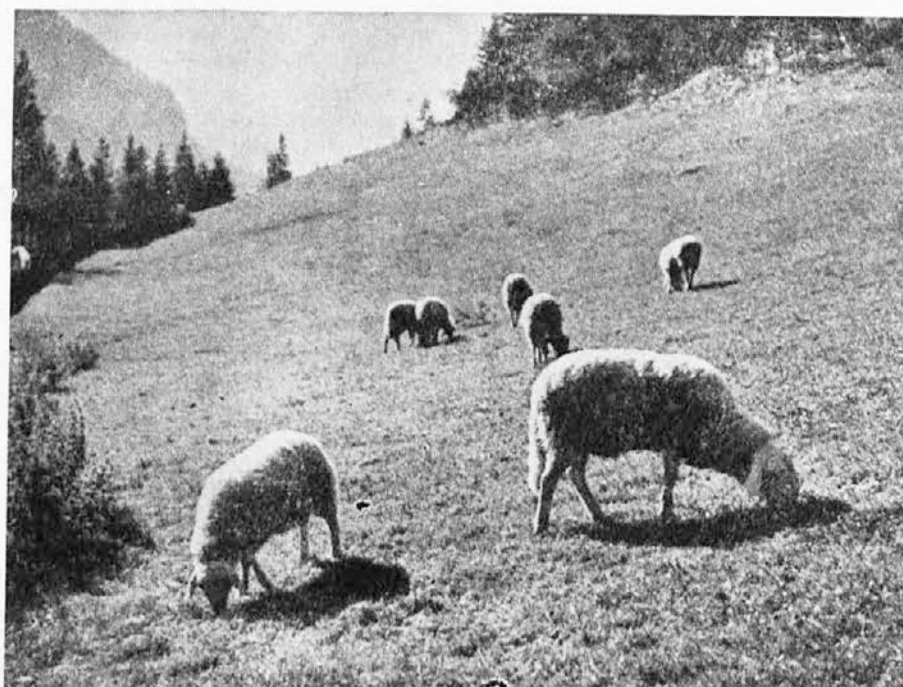
POTUJETE V RIM? DOBRODOŠLI!

**H O T E L**

**B L E D**

Ul. S. Croce in Gerusalemme, 40  
00185 ROMA - Tel. (06) 777102

Udobne sobe - Parkirišče - Restavracija - Slovensko osebje



URARNA IN ZLATARNA

**VIZINTIN ANI IN MARJAN**

GORICA - ul. Monache, 9

**Kmečka banka**

GORICA - ul. Morelli, 14 - Tel. 2206

vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, vezane in proste hranilne vloge, posojila, vnovčenje in diskontiranje trgovskih menic, posli z inozemstvom, nakup tuje valute, plačevanje davkov in tako dalje)

SUPERMARKET OBUTVE

**Košič Benedikt**

Največja izbira čevljev za vse prilike in čase

GORICA

Tel. 5162

Ul. Rastello, 5-7

PEKARNA - SLAŠČICARNA

**VIATORI**

Vse, kar potrebujete za vsakdanjo oskrbo in vse, kar si želite ob raznih pogostitvah ter svečanostih družinskega in društvenega značaja, dobite v največji izbiri v naših goriških prodajalnah.

GORICA

Tel. 2645

TRGOVINA OBUTVE IN TORBIC

**«SHOES»**

**Joško Košič**

Travnik - Piazza Vittoria, 33 - Tel. 2885

TVRDKA

**TERPIN**

IMPORT - EXPORT

KMETIJSKI STROJI

Ul. Duca d'Aosta, 42

Tel. 87-218  
30-802  
30-168

GORICA  
Skladišče:  
Ul. III. Armata

DROGERIJA

**VIDA**

GORICA - ul. Seminario, 10 - Tel. 2887

TVRDKA

**FLORIЈAN VETRIH**

Velika zaloga nafte, gazolija za centralno kurjavo ter kerozena znamke Chevron

GORICA, ul. Lantieri, 5 - Tel. 2527

MOŠA, ul. Isonzo, 23

GOSTILNA

**DEVETAK**

VRH SV. MIHAELA, 48 Tel. 88005

**ELIA ČUK**

Kolesa, motorna kolesa, radijski sprejemniki, šivalni stroji, pritikline

GORICA, Trg Cavour, 9 Tel. 83536

PRODAJALNA POHISTVA

**Korsič**

Serijsko pohištvo - Pohištvo po meri  
Preureditve - Posebni popusti

TRST - ul. S. Cilino, 38 - Tel. 54390  
(pri cerkvi sv. Ivana)

GOSTILNA

**Pri MIROTU**

SOVODNJE OB SOCI  
Tel. 88017

TRGOVINA JESTVIN

**Pri Dušanu**

SOVODNJE OB SOCI, 48  
Tel. 88060

**BCIKB**

**BANCA DI CREDITO DI TRIESTE**

S. P. A.

**TRŽAŠKA KREDITNA BANKA**

GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 300.000.000

UPRAVLJANA SREDSTVA PREKO 7 MILIJARD LIR

pozdravlja ob letošnjih velikonočnih praznikih vse rojake v zamejstvu, v domovini in zdomstvu ter jih vabi, da se z zaupanjem poslužujejo njenega poslovanja.

RAZVOJ PORASTA VLOG:

1965 846.717.397  
1970 1.814.501.201  
1975 (15. oktobra) 6.331.126.537

NUDIMO VAM:

Vse bančne operacije in usluge  
Kredite in hipotekarna posojila  
Menjalnico  
Poslovanje s tujino

SLOVENCİ:

Tržaška kreditna banka je vaš zavod, poslužujte se ga!

Pri nas se stranke počutijo kot doma.

Uveljavitev našega denarnega zavoda je zasluga in uspeh našega človeka.

TRST  
Telegr.: Bankred

UL. FABIO FILZI št. 10  
Tel. 61-446 - Telex: 46264

**Supermarket BERTOLINI & C.**

MOSSA

Ul. Isonzo, 19

Tel. 80394

VELIKA IZBIRA MESA, MESNIH IZDELKOV, PERUTNINE, DIVJACINE IN RIB NA DROBNO IN NA DEBELO

Cene ugodne - Odprto vsak dan razen ob ponedeljkih od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure

Obiščite nas in odhajali boste zadovoljni!

TRGOVINA

**«AGRARIA»**

(Pri Darkotu)

GORICA

Ul. Carducci, 45

Tel. 81900